

INDUSTRIAL METALLURGICAL HOLDING

sij

št. 6

24. junija 2009

Stran 4

**Acroni najbolj
inovativno
gorenjsko podjetje**

Stran 9

**Nove spletne strani
Acronija in Nožev
Ravne**

Stran 13

Finance pod lupo

Vsebina

- 3 Uvodnik
- 4 Acroni najbolj inovativno gorenjsko podjetje
- 4 Acronijevi inovatorji prejeli deset priznanj
- 6 Metal Ravne na sejmu v Turčiji
- 7 Noži Ravne na mednarodnem sejmu za lesno industrijo LIGNA v Hannoveru
- 8 Z inovativnostjo in s projekti do poslovnega uspeha
- 9 www.acroni.si
- 10 www.ravne.com
- 11 Indija
- 12 Končana izgradnja obrata predelave odpadkov in odlagališča
- 12 Srebro v Državnem pokalu Rusije
- 13 Finance
- 20 16. dnevi študentov metalurgije
- 21 Onesnaženje zraka
- 22 Neporušitvene metode preiskave: Zgodovina razvoja in začetek certificiranja osebja
- 23 Kontrola z magnetnimi delci
- 25 Kadrovska gibanja v maju
- 26 Za uspešnost podjetja je odnos do zaposlenih ključen
- 28 Dodatno pokojninsko zavarovanje
- 30 Delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu v Acroniju
- 30 Avtomatska kovačnica zaživela v novih barvah
- 31 Obisk domačih in tujih strokovnjakov s področja preoblikovanja v Kovačnici težkih odkovkov Metala Ravne
- 32 Fotodelavnica učencev osnovnih šol: Železarna Ravne
- 33 121. jeklarski pohod na Uršljo goro
- 34 Biseri Švice
- 34 Koroška v gibanju brez tobaka
- 35 Kosobrinski Špik (5. del)
- 36 Smeh je pol jabolka in križanka

O naslovnici ...

Ventilator, ventilare po latinsko, pomeni pre-zračiti, je naprava, ki s potiskanjem zraka (ali drugih plinov) ustvarja zračni tok oziroma umetni veter. Deluje kot nizkotlačna črpalka: plin (ali para) je pri nizkem tlaku, ventilator ga komprimira le neznatno. Uporablja se npr. za zračenje prostorov, hlajenje naprav, pri ogrevalnih napravah za hiter prenos toplote z vsiljeno konvekcijo, za pogon vozil na zračni blazini. Najbolj razširjen je ventilator z vetrnico; ta se vrti in ustvarja aksialen zračni tok.

Vir: wikipedia

Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla. Odgovorna urednica: Anja Potočnik. Glavna urednica: Vesna Pevec Matijević. Uredniški odbor: SIJ – Slovenska industrija jekla: Monika Štojs; Acroni: Katarina Čučnik, Stane Jakelj, Nataša Karo; Metal Ravne: Eleonora Gladež, Andreja Krajnc; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar; Noži Ravne: Egidij Hudrap; SUZ: Andrej Pogačnik; ZIP center: Bojan Lesjak. Stalni sodelavci: Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo / pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka. Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin. Tisk: ZIP center. Naklada: 3600 izvodov. Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sij.si in vpevec@metalravne.com

SIJ

Vsi prispevamo k večji inovativnosti podjetja

V živalskem svetu je znan eksperiment, ko so gosenice postavili drugo za drugo tako, da je vsaka držala predhodno za »rep« in so tako tvorile krog. Čisto v njihovi bližini so znanstveniki postavili hrano. Gosenice pa so videle in gledale le tisto pred sabo, hrane niso niti opazile. Če bi pogledale nekoliko v stran ... Pa ni nobena tega storila. Vse so slepo sledile druga drugi. Čez čas so se sestradane zgrudile. Nas to morda na kaj spominja? Mene, priznam, je. Recimo na cestninsko postajo, kjer so odprti trije prehodi, vendar vsi ljudje vozijo samo skozi dva prehoda. Četudi nad tretjim sveti zelena luč in ni videti nobene ovire, raje sledimo drugim in se usmerimo proti drugima prehodoma.

Ko prebiramo življenjepise izjemnih in uspešnih ljudi, kaj kmalu ugotovimo, da niso taki kot naše nesrečne gosenice. V svojem načinu razmišljanja in delovanja se niso podrejali okolici. Utirjeno jih je »iztirjal«, zato so iskali nove poti, ideje in priložnosti. Upali so prestopiti uokvirjeno, sledili so sebi in znali so videti priložnost v tistem, kar so drugi imeli za izgubljeno. Taki so tudi naši inovatorji v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, še posebej Acronijevi, ki so si »priizumili« laskavi naziv najbolj inovativnega podjetja na Gorenjskem. Bravo!

Veste kaj?! Vsi smo lahko inovativni. Pravijo, da je inovativnost stanje duha. Za izum ali izboljšavo ne potrebujemo nujno laboratorija. Vsak posameznik lahko prispeva kakšno briljantno idejo, izboljšavo ..., da bo naše delo učinkovitejše ali prijetnejše. Morda na začetku že s tem, da soustvarjamo dobre odnose, saj ti igrajo pomembno vlogo pri spodbujanju inovativnosti.

*Anja Potočnik, univ. dipl. komunikologinja,
pomočnica uprave za odnose z javnostmi*

Acroni najbolj inovativno gorenjsko podjetje

Razvoj železarstva v Gornjesavski dolini opredeljujejo tri pomembna obdobja. Prvo je predindustrijsko obdobje, ki je doseglo vrhunec v združevanju fužin v Kranjsko industrijsko družbo v zadnji četrtini 19. stoletja in se je zaključilo z drugo svetovno vojno. Sledi obdobje integrirane železarne z močnim poudarkom na delavskem samoupravljanju, ki ga zaznamuje močna naložbena dejavnost v izgradnjo in posodobitev naprav za celotno proizvodno verigo jekla od surovega železa v plavžih do končnih proizvodov v valjarnah in drugih obratih finalizacije. Tretje obdobje, ki se je začelo v poznih osemdesetih letih prejšnjega stoletja, pomeni preobrazbo integrirane železarne v t. i. mini mill jeklaro, ki kljub svoji majhnosti postaja pomemben evropski igralec v proizvodnji specialnih jekel. Tak razvoj ne bi bil mogoč brez prislovične iznajdljivosti in trme jeseniškega železarja, ki je znal v okviru naravnih danosti pri iskanju odgovorov na spremembe razmer gospodarjenja v polni meri izkoristiti svoje znanje, izkušnje in ustvarjalnost.

Te vrline Acroniju niso samo zagotovile trdne pozicije na evropskem trgu jekla, ampak so našle potrditev tudi na dosedanjih razpisih GZS, Območne zbornice Kranj za najboljšo inovacijo Gorenjske. Inovatorji Acronija so izkazali izjemen potencial, saj so v sedmih letih prijavili 37 inovacij, torej v povprečju več kot pet na leto. Osvojili so 17 zlatih in 17 srebrnih odličij ter 3 bronasta priznanja. Vsako leto se je po ena Acronijeva inovacija uvrstila tudi na državni nivo, kjer je Acroni prejel tri priznanja: dve zlati in eno srebrno. Acroni tudi redno sodeluje na Slovenskem forumu inovacij, kjer se je na zadnjih dveh prireditvah uvrstil med deset inovativnih slovenskih podjetij, pa tudi njegove inovacije so se uvrščale v sam slovenski vrh.

Generalni direktor GZS mag. Samo Hribar Milič skupaj z direktorico Območne zbornice za Gorenjsko Jadranko Švarc podeljuje priznanje glavnemu direktorju Acronija Slavku Kanalcu

Ta dejstva je imela pred očmi Komisija za inovacije pri Območni zbornici Kranj, ko je v okviru letošnjega razpisa za najboljšo inovacijo Gorenjske podelila Acroniju priznanje najbolj inovativnega gorenjskega podjetja. Priznanje je na svečanosti ob podelitvi priznanj inovatorjem Gorenjske, ki jo je pod pokroviteljstvom Acronija 18. junija organizirala Območna zbornica GZS, prejel glavni direktor Slavko Kanalec.

Avguštin Novšak, univ. dipl. inž. el., svetovalec za menedžment idej v Acroniju

Acronijevi inovatorji prejeli deset priznanj

Letos je podelitev priznanj Območne zbornice za Gorenjsko 18. junija 2009 potekala na Jesenicah. Odločitev za to lokacijo ni bila naključna, saj je družba Acroni, d. o. o., prejela priznanje za najbolj inovativno gorenjsko podjetje. Slavnostna govornika sta bila predsednik državnega zbora dr. Pavel Gantar in generalni direktor Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) mag. Samo Hribar Milič.

Na letošnji razpis se je odzvalo šest gorenjskih podjetij s sedemnajstimi inovacijami, ki so plod razvojnega dela 65 inovatorjev. Ta podjetja so: Acroni (10 inovacij), Domel (2), Iskratel (2) ter Laboratorij za meroslovje Lotrič, Tab Systems in Tehnica Železniki s po eno inovacijo. Štirinajst inovacij je bilo ustvarjenih v velikih podjetjih, ostale tri pa v malih, kar se sklada z ne preveč spodbudnim vzorcem inovativnosti slovenskega gospodarstva. Vsa sodelujoča podjetja so industrijska, kar samo potrjuje žalostno dejstvo, da so storitvene dejavnosti v Sloveniji, čeprav ustvarijo skoraj dve tretjini BDP-ja, premalo inovativne. Razmerje inovacij v slovenski industriji in storitvah je namreč približno 2 : 1.

Po vsebini enajst letos obravnavanih inovacij spada med inovacije izdelkov, po tri pa med inovacije procesov in tehnolo-

ške opreme. Tri sodijo med organizacijsko nepodprte (spontane) inovacije, medtem ko so ostale plod organiziranega razvojnega dela.

Komisija je ocenjevala inovacije po štirih kriterijih: inventivnosti, inovativnosti, tržni zanimivosti in primernosti okolju. Podeljenih je bilo 17 priznanj: tri zlata (Domel 2 in Acroni 1), štiri bronasta (Acroni 3 in Iskratel 1) in deset srebrnih. Inovacije, ki so prejele zlata priznanja, je komisija predlagala za podelitev državnega priznanja.

V nadaljevanju predstavljamo inovacije in inovatorje, ki so letos zastopali Acroni na razpisu GZS.

Valjčna peč Wellman za toplotno obdelavo debele pločevine – bronasto priznanje

Avtorji: Marjan Kunšič, Miro Zakrajšek, Robert Prešern, Zdravko Smolej, Ahmed Telalovič

Inovacija predstavlja zaključno fazo več let trajajoče celovite obnove agregatov za toplotno obdelavo debele pločevine v obratu Predelava debele pločevine. Cilj inovacije je znižati obratovalne stroške, izboljšati kakovost proizvodov, zmanjšati škodljiv vpliv proizvodnega procesa na okolje ter psiho-fizične obremenitve delavcev.

Razvoj gotove elektro pločevine M250-35A – srebrno priznanje

Avtorja: mag. Miran Pirnat, mag. Martin Jeram

Razvoj gotovih elektro pločevin z W-izgubami pod 2,5 W/kg je zelo pomemben proizvod, s katerim Acroni odgovarja na vedno ostriše zahteve kupcev. Uporaba te pločevine pri gradnji električnih strojev vodi k manjši porabi električne energije, večjemu izkoristku in s tem tudi k zmanjšanju velikosti in teže električnega stroja ter manjšemu obremenjevanju okolja.

Vodenje in spremljanje procesa predelave debele pločevine – srebrno priznanje

Avtorji: Blaže Banko, Zdravko Smolej, Marjan Kunšič, dr. Neda Karba, mag. Zvone Klemenc, Aleš Guzelj

Inovacija spada v skupino t. i. MES-sistemov (Manufacturing Execution System). Obsega razvoj ter implementacijo sodobnega proizvodnega informacijskega sistema, posebno prilagojenega procesu predelave debele pločevine.

Informacijska podpora proizvodnji in tudi avtomatizacija procesov sta plod razvojnega dela in bogatih izkušenj ter znanja domačih strokovnjakov s področja avtomatike, informacijskih tehnologij, toplotne predelave jekla in logistike.

Razvoj nerjavnega v ognju obstojnega feritnega jekla X10CrAlSi18 – zlato priznanje

Avtorji: mag. Boštjan Pirnar, mag. Milan Klinar, Jani Novak, Boštjan Bradaškja

Nerjavno v ognju obstojno feritno jeklo X10CrAlSi18 (1.4742) je namenjeno tako za debelo pločevino kot tudi toplo in hladno valjane trakove.

Jeklo ima fino zrnato mikrostrukturo, ki zagotavlja dobre mehanske lastnosti in lažjo nadaljnjo predelavo.

Racionalizacija rabe pare v obratu Hladna valjarna – srebrno priznanje, organizacijsko nepodprta inovacija

Avtorja: Alen Šest, Aleš Škofic

Inovacija je plod razmišljanja zaposlenih v smeri racionalizacije poslovanja z zniževanjem stroškov z razpoložljivimi sredstvi, zlasti z računalniško podprtim sistemom CSRE za meritve rabe energentov in ukrepanje v realnem času. Identificirani in sanirani so bili trije osnovni vzroki za visoko porabo pare:

- neracionalno ogrevanje kisline s toplotnimi izmenjevalci,
- nesmotrna uporaba pare za ogrevanje zraka, vode in operaterskih kabin,
- neracionalna izbira tlakov pare za posamezne porabnike.

Večina nagrajenih Acronijevih inovatorjev

Izdelava konvekcijske plošče za usmerjeno strujenje atmosfere v zvonastih pečeh – bronasto priznanje, organizacijsko nepodprta inovacija

Avtor: Bojan Finc

S predelavo konvekcijske plošče je avtor funkcijo kape na vrhu skladvonice kolobarjev, ki je zagotavljala usmerjanje in pravilno cirkulacijo atmosfere v pečeh, prenesel na zgornjo konvekcijsko ploščo. S tem je kljub širšim kolobarjem vzpostavil normalno obratovalno stanje in poenostavil postopek termične obdelave kolobarjev.

Sistemska vodenje nabave in rabe jeklarskih surovin – srebrno priznanje

Avtorji: Viktorija Marušič, Matija Kranjc, Blaže Banko, Mojca Kanalec, Barbara Obid, Emira Okič

Cilj inovacije je s sistematiziranimi organizacijskimi ukrepi znižati proizvodne stroške z racionalno rabo jeklarskih surovin ter s tem izboljšati poslovne rezultate podjetja Acroni. Odločitvi za realizacijo te inovacije je botrovalo dejstvo, da je delež jeklarskih surovin v prodajni ceni izdelka leta 2008 znašal povprečno 63 %: nerjavna jekla – 72,1 %, jekla za elektropločevino – 52,6 %, konstrukcijska jekla – 57,7 % in specialna jekla – 46,0 %.

Optimizacija sušilne peči na liniji CRNO – bronasto priznanje

Avtorji: Alen Šest, Aleš Škofic, Tomaž Mesojedec, Alenka Rožič

Zaradi velikih težav s krmiljenjem in z nezanesljivostjo, energetske potratnosti in okvar pri zagonih na liniji CRNO so se vzdrževalci odločili za predelavo vetril na frekvenčno regulacijo, pred tem

je bila dodana tudi merilno-diagnostična oprema za spremljanje učinkov. Poraba elektrike se je po predelavi zmanjšala za faktor 3,2 (68 %), obratovalnost se je občutno izboljšala, prav tako pa sta se močno izboljšali zanesljivost in natančnost regulacije.

Razvoj visokotrnostnega specialnega jekla z napetostjo tečenja nad 960 MPa – srebrno priznanje – srebrno priznanje

Avtorji: Jure Bernetič, dr. Gorazd Kosec, prof. dr. Ladislav Kosec, prof. dr. Franc Vodopivec, prof. dr. Borut Kosec

Visokotrnostna mikrolegirana drobnozrnata konstrukcijska jekla v zadnjem času doživljajo največji razvoj med konstrukcijskimi jekli. Še zlasti narašča povpraševanje po jeklih z napetostjo tečenja nad 900 N/mm².

Acronijev odgovor na povpraševanje tržišča je bil razvoj visokotrnostnega specialnega jekla z napetostjo tečenja nad 960 MPa, ki ga dobavlja v obliki plošč debele pločevine.

Žlica za obuvanje čevljev – srebrno priznanje

Avtorji: Nikola Brajič, Slavko Skumavec, Uroš Smolej

Žlica za obuvanje čevljev ni izdelek iz rednega proizvodnega programa, ampak gre za namenski izdelek – priložnostno darilo, ki ima poleg praktične tudi sporočilno promocijsko vrednost. Kot surovina je uporabljena odpadna nerjavna pločevina, za mehansko obdelavo pločevine pa so bila izdelana preprosta orodja, ki so bila uporabljena na zaradi pomanjkanja naročil mirujočih strojih.

Avguštin Novšak, univ. dipl. inž. el., svetovalec za menedžment idej v Acroniju

Foto: arhiv Acronija

Razstavljamo

Metal Ravne na sejmu v Turčiji

Metal Ravne v Turčiji že nekaj let uspešno zastopa podjetje Oyal Metal. Podjetje Reba Metal je agent Oyala Metala za mesto Bursa v Turčiji. Od 7. do 10. maja je podjetje uspešno razstavljalo na sejmu Mould Technologies and Sub-Industries Fair v Bursi. Mesto Bursa je po številu podjetij, ki se ukvarjajo s tehnologijo litja v kokile, eno izmed vodilnih v Turčiji. Podjetje Reba Metal je na sejmu nastopalo že drugič. Sejem je zadnji dan obiskal tudi g. Ramiz, direktor podjetja Oyal Metal.

Sejem je obiskal tudi g. Ramiz, direktor podjetja Oyal Metal (tretji z desne)

Da lahko Reba Metal svoje kupce kar najbolje servisira, smo maja pridobili certifikat ISO 9001/2000, imamo nove obdelovalne stroje, letos pa nameravamo postaviti še novo vakuumsko peč za toplotno obdelavo.

Po zaslugi podjetja Reba Metal je ime Metal Ravne postalo zelo priznana blagovna znamka na tem območju Turčije. Kljub trenutni globalni krizi nadaljujemo uspešno trženje blagovne znamke Metal Ravne. Prepričani smo, da bosta Reba Metal in Metal Ravne po koncu krize prevzela vodilno vlogo na trgu Burse.

Refik Barisici,
Reba Metal, področni agent Metala Ravne v Bursi
 Foto: arhiva Reba Metala

Noži Ravne na mednarodnem sejmu za lesno industrijo LIGNA v Hannoveru

Od 18. do 22. maja 2009 se je v Hannoveru odvijal tradicionalni bienalni sejem za gozdarsko in lesno industrijo LIGNA 2009, kjer je bil dodatno še poudarek na porabi lesne bio mase – energija iz lesa. Na sejmu, ki ga je obiskalo preko 83.000 obiskovalcev, je sodelovalo 1.852 razstavljalcev iz 49 držav s celega sveta. Preseneča slab obisk sejma potencialnih kupcev iz vzhodne Evrope, južne Amerike in Afrike. Noži Ravne smo razstavljali že osmič.

Na sejmu nas je obiskalo več kot 100 obiskovalcev, s katerimi smo se pogovarjali o našem dosedanjem sodelovanju in o možnostih povečanja prodaje, potencialnim novim kupcem pa smo podrobno predstavili naše izdelke. Naš razstavniki prostor je letos obiskalo še več znanih proizvajalcev strojev, ki potrebujejo kakovostne nože za prvo vgradnjo. Zanimivi so bili tudi obiski naših konkurentov. Uspešen dogovor smo sklenili z enim največjih proizvajalcev strojev in opreme za proizvodnjo vezanih plošč.

Med sejmom smo obiskali različne proizvajalce strojev in opreme za lesno predelavo, ki so prav tako razstavljali na Ligni.

Po primerjavi z Ligno 2007 lahko rečemo, da nas je obiskalo približno 20 odstotkov manj obiskovalcev, kar pa je odraz bistveno slabšega obiska sejma kot v preteklih letih.

Aleš Krištof, dipl. inž. str.,
vodja področne prodaje

Drago Žužel, univ. dipl. inž. str.,
produktni menedžer nožev za les

Foto: arhiv Nožev Ravne

Z inovativnostjo in s projekti do poslovnega uspeha

Slovensko združenje za projektni menedžment je v sodelovanju s podjetjem Iskratel in Slovenskim forumom inovacij od 3. do 5. junija na Bledu organiziralo Projektne forum. To je tradicionalni in osrednji slovenski dogodek, ki omogoča pregled nad stanjem in pogled v prihodnost projektne menedžmenta v Sloveniji. Na forumu domači in tuji strokovnjaki predstavljajo teoretična spoznanja in praktične izkušnje pri iskanju optimalnega načina uvajanja inovacij. Aktivni udeležene tega dogodka je bilo letos tudi podjetje Acroni, ki ga je na okrogli mizi v četrtek, 4. junija, zastopal glavni direktor Slavko Kanalec.

Forum je namenjen menedžerjem, članom uprav in nadzornih svetov podjetij in drugih organizacij, vodjem oddelkov v organizacijah in javni upravi, menedžerjem projektov, strokovnjakom, ki sodelujejo v projektih, predstavnikom lokalnih in regionalnih skupnosti in agencij, akademski javnosti in raziskovalcem, študentom, skratka vsem, ki se želijo seznaniti s projektne menedžmentom in ga uspešno uporabljati pri svojem delu.

Letošnji forum je bil razdeljen na tri tematske sklope. Prvi, Inovativnost in projekti, je bil posvečen osrednji tematiki foruma in se je osredotočil na prednosti sinergijskega delovanja inovativnosti in projektne pristopa. Drugi, Razvoj stroke projektne menedžmenta, je bil namenjen predstavitvi novih pristopov, metod in orodij projektne vodenja. Prispevki avtorjev, ki so predstavili ugotovitve teoretičnih in empiričnih raziskav, raziskovalnih nalog in projektov, magistrskih del in doktorskih disertacij, so bili podprti z rezultati raziskav in implementacij v praksi. V tretjem sklopu, Primeri dobre prakse projektne menedžmenta, so bile predstavljene izkušnje menedžerjev projektov, ki so razložili, kako se projektov lotevajo v podjetjih, drugih organizacijah ter v javnem sektorju.

V okviru prvega sklopa, Inovativnost in projekti, je organizator pripravil tudi okroglo mizo. Na njej so sodelovali trije predstavniki podjetij, ki so bila na Tretjem slovenskem forumu inovacij izbrana med deset inovativnih slovenskih podjetij. To so bili Iztok Špacapan, vodja razvoja SPE Pogonski sistemi, Iskra Avtoelektrika, Andrej Ciglič, vodja razvoja, Iskratel in Slavko Kanalec, glavni direktor Acronija. Moderator okrogle mize je bil dr. Iztok Palčič, član izvršilnega odbora Združenja za projektne menedžment iz Fakultete za strojništvo Maribor. Udeleženci okrogle mize so predstavili svoja podjetja in inovacije, s katerimi so sodelovali na Slovenskem forumu inovacij. V drugem delu okrogle mize smo spoznali, kako v teh podjetjih poteka razvoj inovacij, kateri so generatorji idej, kako jih ocenjujejo in izberejo tiste, ki jih nato razvijajo do uvedbe na trg. Zanimivo je bilo slišati, kako v teh podjetjih spodbujajo inovativnost oziroma ustvarjalnost, kakšen je njihov projektne pristop pri uvajanju inovacij, kakšna orodja in tehnike projektne menedžmenta uporabljajo oziroma kako se projektne organizirajo v teh primerih. Povsod spodbujajo množičnost in spontano inovacijsko dejavnost, saj se zavedajo, da le široka baza zagotavlja zadostno število pomembnih inovacij. Dotaknili so se tudi vpliva organizacijske kulture pri izvedbi projektov, ki naj bi spodbujala člane tima, da so kritični do predlogov, rešitev, načrta, načina izvedbe in drugih dejavnikov ves čas izvajanja projekta. Če-

Glavni direktor Acronija Slavko Kanalec (levo) na forumu

prav to lahko povzroči konflikte, pozitivno reševanje le-teh prinese nove, inovativne rešitve, ki dajo projektu dodatno vrednost. V vseh predstavljenih podjetjih se pri razvoju povezujejo tudi z zunanjimi organizacijami – s fakultetami, z inštituti, s podjetji, kupci ... Pri tem imajo večinoma pozitivne izkušnje. Vsi udeleženci so se strinjali, da se ne glede na oblike ključne prednosti projektne pristopa kažejo v organiziranosti, sinergiji timskega dela strokovnjakov različnih strok in kompetenc, racionalni rabi inovativnosti in človeškega potenciala v podjetju, razpoložljivega znanja in pripravljenosti pridobivanja novih znanj, pripadnosti timu in podjetju, tekmovalnosti, vodenju z različnostjo, medsebojnem spoštovanju in priznavanju ... Praksa namreč kaže, da je predpogoj za uspešnost inovacijskih projektov dobra organizacijska kultura z inovacijam in s spremembam naklonjeno klimo. Da pa vse to pride do izraza, mora biti vodja projekta sposoben usmerjati in spodbujati vse naštetje dejavnike, vodstvo podjetja pa člane projektne timov primerno motivirati. Zato v nekaterih podjetjih, med njimi sta tudi obe Iskri, načrtno vzgajajo in usposablajo projektne vodje pri Izobraževalnem centru energetskega sistema (ICES). Usposabljanje kandidatov za vodjo projekta poteka po mednarodnih standardih s področja projektne menedžmenta (C-nivo po standardu IPMA) in ponuja celoten nabor znanja in spretnosti, ki posamezniku omogočajo projektne način dela in ga usposobijo za samostojno vodenje projektov. Kandidati, ki končajo usposabljanje in v postopku preverjanja ter potrjevanja nacionalne poklicne kvalifikacije »Vodja projekta« uspešno zagovarjajo poročilo (seminarsko nalogo) o projektu, prejmejo kot javno listino certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji Vodja projekta. Gre za pristop, ki ga bomo po vsej verjetnosti morali vpeljati tudi v Acroniju. Je pa s tem povezan resen problem, kako za to motivirati strokovnjake, ki jim je vodenje projektov že tako ali tako ob rednih delovnih nalogah samo dodatna obremenitev. V zvezi s tem je bilo zanimivo tudi razmišljanje sogovornikov, kakšnega izobrazbenega profila naj bi bil vodja projekta. Prevladalo je mnenje, da tehnologija in tehnika obsegata največ 30–40 odstotkov projekta, ki naj bi ga zato vodili strokovnjaki za komercialo, česar pa naše izkušnje ne potrjujejo.

Namen okrogle mize je bil popestriti forum s predstavitvijo treh primerov dobre prakse in Acroni je to promocijsko priložnost dobro izrabil.

Avguštin Novšak, univ. dipl. inž. el., svetovalec za menedžment idej v Acroniju

Foto: arhiv Acronija

www.acroni.si

V začetku letošnjega leta so začele delovati nove, sodobne spletne strani Acronija. Za prenovo smo se odločili že kar nekaj časa, pri postavitvi novih spletnih strani pa so nas vodile dosedanje izkušnje in mnenja naših poslovnih partnerjev.

Že v začetku lanskega leta smo tako začeli s pregledovanjem možnih ponudnikov, ki so vsi imeli zelo zanimive predloge in poglede na to, kakšna bi bila primerna spletna stran za naše podjetje. Po tehničnem razmisleku smo izbrali ponudnika Mugo Design, saj so nam bile njegove rešitve najbližje. Poleg svetovanja glede oblike in postavitve spletnih vsebin je za nas namreč zelo pomembno, da smo pri urejanju spletnih strani neodvisni od ponudnika in da lahko stran samostojno dograjujemo.

V jeseni 2008 smo s projektom resno začeli. Oblikovali smo skupino za postavitve novih spletnih strani, ki jo sestavlja strokovnjaki s področja marketinga, raziskav in razvoja, ekologije, kadrov in

informatike. Vsebina je namreč tista, ki spletni strani da življenje. Še tako izkušen in priznan ponudnik za oblikovanje spletnih strani ne more odtehtati vsebine. Izbor vsebin ni enostavna naloga. Ta mora biti zelo premišljen, saj moramo obiskovalce spletnih strani v zelo kratkem času pritegniti k nadaljnjemu branju. Poskusno je nova spletna stran začela delovati konec novembra 2008. Vendar smo nato potrebovali še nekaj mesecev, da smo odpravili vse pomanjkljivosti in dokončno oblikovali stran.

Odločili smo se, da bodo nove spletne strani manj obsežne kot prejšnje in da bodo ponudile tisto, kar obiskovalci želijo. V prvi vrsti smo želeli pritegniti kupce naših izdelkov in storitev, zato je velik del namenjen njihovi predstavitvi. Poleg tega pa smo želeli ponuditi osnovne informacije vsem tistim, ki jih zanima jo informacije o različnih vidikih našega podjetja.

V zadnji analizi zadovoljstva kupcev, ki smo jo pred kratkim izvedli med našimi

kupci, smo preverili tudi, kako so le-ti zadovoljni z našo novo spletno stranjo. Rezultati so bili nadvse pozitivni, saj je večina kupcev zelo pohvalila nove strani, predvsem jih je navdušila vizualna podoba, pohvalili pa so tudi dostopnost in obseg informacij.

Skupina za postavitve novih spletnih strani je svojo nalogo torej odlično opravila. Seveda pa s tem projekt nikakor ni zaključen. Spletne strani so žive strani in le stalne spremembe so zagotovilo, da bodo obiskovalci zadovoljni tudi v prihodnje in se bodo radi vračali.

Vabimo vas, da si jih ogledate tudi vi!

*Monika Štojs, univ. dipl. ekon.,
direktorica marketinga v skupini SIJ –
Slovenska industrija jekla*

ACRONI **sij** Povezave Hitri kontakti

DOMOV O NAS PROIZVODI DRUŽBENA ODGOVORNOST STORITVE MEDIJ KARIERA

Iz ognja rojeni, ustvarjeni za trajanje.

Aktualno Katalog

- Sektor Kemija razširil obseg akreditacije na 11. junij 2009 11:32
- Uspešno izveden vroči test novega kontinira v

ACRONI, d.o.o. je proizvajalec pločevine iz jekla različnih vrst.
Proizvajamo toplo in hladno valjane trakove, izdelke iz debele pločevine in profile. Usmerjamo se v proizvodnjo visoko kakovostnih več vrednih ploščatih izdelkov iz jekla. Z njimi želimo pretežno oskrbovati znane kupce. V sodelovanju z njimi in za njih razvijamo izdelke, ki najbolje ustrezajo namenu uporabe.

www.ravne.com

Zadnja leta smo priča velikim spremembam, ki se dogajajo v poslovanju. Podjetja uporabljajo internet kot novo prodajno pot, kot nov kanal za stik s kupci, kot nov medij za razvijanje odnosov s potencialnimi in z že obstoječimi strankami. Poslovanje preko spleta pridobiva vse večje razsežnosti in posega v vse več poslovnih procesov podjetja.

Spletno trženje postaja vse bolj pomembno, tudi za podjetja, kot so NOŽI Ravne, s proizvodi, ki so namenjeni specifičnim strankam. V podjetju smo se že zgodaj zavedali, da je splet novo področje, ki ponuja nove možnosti, zato smo prvo domačo stran postavili že leta 1998. Takrat smo registrirali domeno ravne.com, saj smo želeli širiti prepoznavnost blagovne znamke RAVNE, pod katero promoviramo in tržimo naše izdelke. Rast spleta kot medija in hitro spreminjanje vsebin in tehnologij sta razlog, da smo v teh enajstih letih naše spletne strani že dvakrat popolnoma prenovili.

Zaradi razvoja uporabe spleta, ki se je v zadnjih letih razvil iz predstavitvenega medija v orodje, preko katerega poteka vse več poslovnih aktivnosti, smo zaznali potrebo po prenovi naše spletne strani. Stran je bila tehnološko in vizualno zastarela in nam ter seveda našim kupcem in potencialnim partnerjem ni ponujala vsega tistega, kar si želijo oni, in tega, kar jim preko spleta želimo ponuditi mi.

Prenove smo se lotili projektno, oblikovali smo ekipo ter si zastavili osnovne cilje:

- kreirati uporabnikom prijazno in hkrati prenovljeno, sodobno spletno stran,
- ponuditi čim več uporabnih informacij o našem podjetju in proizvodih,
- pridobiti določeno neodvisnost od izvajalca, tako da lahko sami urejamo strani, dodajamo aktualne informacije, novice, ponudbe in podobno,
- omogočiti nadgradnjo domače strani v prihodnje v odvisnosti od spreminjajočih se potreb trga in partnerjev.

Jedro projektne ekipe sta sestavljala vodja informatike Marko Pavše, ki je projekt vodil po strokovni plati, in vodja notranje prodaje Romana Petek, ki je skrbela za koordinacijo med Noži Ravne in Stroko. Širši tim so sestavljali še posamezni produkti vodje, odgovorni za vsebino posameznih proizvodnih

programov, k sodelovanju pa smo poskušali pritegniti celotno prodajo z različnimi idejami in predlogi.

Postavili smo si časovni limit – začetek sejma LIGNA 2009 v Hannoveru v Nemčiji sredi maja, na katerem smo razstavljali naše nože za lesno industrijo. Pri organizatorju sejma smo naročili povezavo na našo spletno stran, ki smo jo do takrat seveda želeli prezentirati v novi obliki. Cilj smo s skupnimi napori in močmi dosegli in že kar v prvih dneh poželi nekaj pozitivnih odzivov naših partnerjev.

Pri izdelavi spletne strani so se nam porodile številne nove ideje, ki jih v prvi fazi še nismo uspeli uresničiti. Koncept in tehnologijo, na kateri so strani postavljene, smo prav zaradi nenehne rasti in dinamičnosti izbrali tako, da lahko uporabnik z osnovnim znanjem računalništva aktivno vpliva na vsebino, ki se pojavlja na spletni strani. Tako smo pravzaprav takoj po zaključku projekta, po postavitvi strani, prešli v drugo fazo, v kateri bomo strani dograjevali, širili in jih poskušali narediti čim bolj zanimive in uporabne tako za potencialne kot tudi za obstoječe partnerje.

Kot izvajalca smo konec lanskega leta izbrali podjetje Stroka Produkt, d. o. o., iz Radelj ob Dravi, saj so nam njihova tehnologija, rešitve in predlogi ustrezali tudi dolgoročno. Sedaj že lahko rečemo, da je bila izbira tega partnerja pravilna in sodelovanje uspešno.

Romana Petek, ekon., vodja notranje prodaje,
Marko Pavše, inž., vodja informatike, Noži Ravne

Stroka, d. o. o.:

Glede na zgoraj našete cilje je bilo ključnega pomena, da se podjetju Noži Ravne ponudi tehnologijo odprtega kodnega sistema, ki omogoča neodvisnost od ponudnika rešitve ter dolgoročen razvoj z možnostmi nadgra-

dnje obstoječe spletne rešitve (tehnologija DotNet Nuke CMS).

Ponujena tehnologija namreč osebju Nožev Ravne omogoča, da samo ureja vsebino na spletni strani ter izvaja določeno administracijo. Lahko na primer doda nove spletne podstrani, izvaja administracijo uporabnikov in njihovih pravic ... Obstoječo spletno rešitev je mogoče tudi modularno nadgrajevati z dodatnimi funkcionalnostmi, ki se bodo v prihodnosti pokazale kot potreba.

Projekt smo v stroka.si izpeljali s pomočjo našega intradisciplinarnega tima in projektnega pristopa, ki je v povezavi s sijajno ekipo Nožev Ravne dal zelen rezultat. Projekt je bil razdeljen na posamezne faze: analize stanja, načrtovanja predlogov rešitve, izbire rešitve, izvedbe, testiranja in potrditve, izobraževanja uporabnikov ter lansiranja rešitve.

Z izdelano spletno rešitvijo se je šele začelo. Spletna rešitev ima pravo osnovo, vendar bo v celoti živela le, če bo ažurirana, optimizirana, vzdrževana, nadgrajevana ..., zato bosta potrebna intenziven pristop in delo vseh urednikov spletne rešitve Nožev Ravne, ki jih boste s svojim branjem med drugimi nagradili tudi vi bralci.

V stroka.si želimo še v prihodnosti sodelovati pri vzdrževanju in razvoju spletne rešitve Nožev Ravne. Na to so naši razvojni tehnologi, sistemski inženirji in spletni tehnologi dobro pripravljeni, prav tako imamo zelo razviti službi HelpDesk in Customer Care, ki sta stalno »na preži«, da zadovoljimo naše stranke.

Še enkrat hvala vsem udeleženi pri projektu iz podjetja Noži Ravne, saj so s svojim profesionalnim pristopom ogromno prispevali h končnemu rezultatu in k uspešno zaključenemu projektu.

Ekipo stroka.si – celovite poslovno informacijske rešitve

Indija

Indija je ena od glavnih svetovnih proizvajalk jekla. V letu 2008 se je po proizvodnji surovega jekla uvrstila na 5. mesto s štiri-odstotnim deležem v svetovni proizvodnji. Zaenkrat kaže, da jo je recesija manj prizadela kot večino drugih, toda, ali bo Indija dejansko postala naslednja Kitajska, bo pokazala šele prihodnost.

Največje proizvajalke jekla v letu 2008

(v 1000 t)	Država	Skupna proizvodnja (v 1000 t)	Delež
1.	Kitajska	500.488	38 %
2.	Japonska	118.738	9 %
3.	ZDA	91.490	7 %
4.	Rusija	68.510	5 %
5.	Indija	55.050	4 %
6.	J Koreja	53.488	4 %
7.	Nemčija	45.833	3 %
8.	Ukrajina	37.107	3 %
9.	Brazilija	33.713	3 %
10.	Italija	30.477	2 %

Vir: Worldsteel.org

V Indiji se je proizvodnja jekla začela šele pred 100 leti. Je neto uvoznik jekla in po nekaterih ocenah peta največja svetovna porabnica. Dolgi program obsega približno 60 % proizvodnje, legirana jekla približno 5 %.

V Indiji je sedem glavnih proizvajalcev jekla: Steel Authority of India (SAIL) in Rashtriya Ispat Nigam (RINL), ki sta v državni lasti, ter zasebni proizvajalci JSW Steel, Tata Steel, Essar Steel, Ispat Industries in Jindal Power and Steel (JSPL). RINL (poznani tudi kot Vizag Steel) proizvaja samo proizvode dolgega programa, Essar in Ispat pa sta izključno proizvajalca ploščatega jekla. Sektor legiranih in specialnih jekel proizvede skupaj okrog 2,5 milijona ton.

Ena od značilnosti indijske jeklarske proizvodnje so stotine malih proizvajalcev proizvodov dolgega programa, tako prevajalcev kot proizvajalcev ingotov in gredic. Glavni porabnik je gradbeni sektor, ki je bil v zadnjih letih skupaj z infrastrukturo najhitreje rastoči sektor. Ploščati program pa predstavlja šest glavnih proizvajalcev, ki so svoje proizvode večinoma prodali domači avtomobilski industriji ter proizvodnji bele tehnike. Zato jih je kriza močnejše prizadela. Domači proizvajalci so zato ponovno premislili o svojih marketinških strategijah in se močnejše usmerili na domače tržišče v druge sektorje. Predvsem je v Indiji močno povpraševanje po galvanizirani pločevini, kjer se povpraševanje hitro popravlja in cene stabilizirajo, podobno je tudi s proizvodnjo cevi, po kateri je Indija je znana. Proizvaja varjene cevi večjih premerov za

Foto: fotolia

industrijo nafte in zemeljskega plina. Tudi tega sektorja kriza ni tako močno prizadela.

Povpraševanje po jeklu je v Indiji večje kot drugje po svetu, zmogljivosti v jeklarski industriji pa so še vedno 90-odstotno izkoriščene. Izboljšuje se tudi domače povpraševanje v avtomobilski in gradbeni industriji. Vladni ukrepi obsegajo tudi dodatne spodbude, ki bodo vplivale na dvig gradbenih aktivnosti. Do leta 2012 so napovedi optimistične, saj naj bi poraba jekla rasla po 15-odstotni letni stopnji zaradi povečanega povpraševanja po konstrukcijskih projektih. Poraba jekla na prebivalca je še vedno zelo nizka – v urbanem okolju 45 kg, na podeželju pa 2 kg, medtem ko je v Evropi v povprečju 400 kg na prebivalca. Zato se dolgoročno Indiji obeta nadaljnja rast jeklarske proizvodnje, saj ima poleg primerne lokacije tudi kakovostno železovo rudo, kvalificirano delovno silo in konkurenčne stroške.

Vir: SBB Insight – Where is Indian steel heading?

Monika Štojs, univ. dipl. ekon.,
direktorica marketinga v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla

Končana izgradnja obrata predelave odpadkov in odlagališča

Gubkin. Belgorodska obl., AOA KMAruda. Izgradnja obrata predelave odpadkov in odlagališča, največje gradnje v podjetju OAO KMAruda v zadnjih letih, je končana. Po končanem poskusnem zagonu, zadnjih nastavitvah in dokončnem zagonu kompleksa odlagališča bo celotna proizvodnja zaokrožena: pridobivanje rude—proizvodnja koncentrirane železove rude—predelava in odlaganje jalovine. Prej smo odpadke, ki nastajajo pri bogatenju, odvažali na odlagališče jalovine v Lebedinski kombinat za pridobivanje in bogatenje rude. Lastno odlagališče nam bo omogočalo izločevanje peska iz mulja, ki

nastane v obratu za drobljenje in bogatenje rude, in njegovo odlaganje v nedelujoče rudniške jaške ter ponovno uporabo prečiščene vode v tehnološkem procesu. Po načrtih bi morale zmogljivosti nove naložbe omogočati predelavo 4.363 kubičnih metrov mulja na uro, vračanje 4.517 kubičnih metrov prečiščene vode v proizvodnjo in skladiščenje 240 ton odpadkov. Postopoma se izvajajo še testiranje opreme in namestitve kontrolnih aparatov ter spremljanje količine vhodnega in končnega produkta. Sedaj nas čaka še najtežji del – optimalna uskladitev investicije z utečenim tehnološkim procesom.

Srebro v Državnem pokalu Rusije

V 4. krogu ruskega državnega pokala v strelski športni disciplini t. i. kompak sporting so predstavnice Tulačermeta zasedle drugo mesto. Tekem, ki so se odvijale od 29. do 31. maja v športnem klubu Ruski medved, se je udeležilo 170 tekmovalcev iz različnih ruskih mest. Med 20 tekmovalkami sta predstavnici Tulačermeta – Larisa Antošina, svetovna prvakinja v disciplini trap (streljanje na glinaste golobe), in Tamara Arkader, državna prvakinja v isti disciplini – zmagali v posamič-

ni konkurenci, ekipno pa zasedli drugo mesto. Tulačermet je bil tudi sponzor tekom. Podjetje je tekmovalcem zagotovilo brezplačen prevoz na tekmovanje, za svoje športnike pa je tudi nabavilo športne puške znamke Beretta. Moško strelsko ekipo Tulačermeta je predstavljal debitant Aleksander Karlov, ki je nastopal precej uspešno: med 80 tekmovalci je namreč osvojil 27. mesto.

Finance

Poslovno okolje se še ni nikoli spreminjalo tako hitro kot danes. Sposobnost pravočasnega in učinkovitega odzivanja na priložnosti in nevarnosti v okolju je nujen pogoj za uspešno poslovanje podjetij. Vse to zahteva od podjetij izjemno prožno poslovanje in učinkovito upravljanje z informacijami. Finančni oddelki danes niso odgovorni le za upravljanje notranjega vodenja financ v podjetju, ampak tudi za ustvarjanje poslovne vrednosti, omogočanje učinkovitosti delovanja in načrtovanje novih poslovnih priložnosti. Kontroling vodstvu podjetja s pravočasnimi kontrolnimi in analitskimi

informacijami zagotavlja ustrezno oblikovane informacije za učinkovito in uspešno odločanje.

Predstavljamo vam finančne oddelke v naših podjetjih. Kot je povedal Igor Malevanov, izvršni direktor za ekonomiko in finance v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, finančna služba posveča veliko časa pripravi operativnih in strateških načrtov skupine SIJ. Vendar pa se bodo načrti pretvorili v resničen uspeh samo, če bomo vsi sodelavci v skupini SIJ delali kot enoten tim. Prepričan je, da takšen enoten in uspešen tim že imamo.

Vesna Pevec Matijević

SIJ

Igor Malevanov,
izvršni direktor za
ekonomiko in finance

Igorja Malevanova smo podrobno predstavili že v lanski tretji številki našega časopisa.

Dušanka Šegatin,
pomočnica uprave ter
namestnica izvršnega
direktorja za ekonomiko in
finance

Študij na ekonomski fakulteti sem zaključila v začetku leta 1979. Kot večina sem se tudi sama najprej zaposlila v planško-analitski službi srednje velikega proizvodnega podjetja v Trbovljah, kjer sem že takrat vzljubila proizvodno sfero. Kot pripravnica sem »obdelala« celotno podjetje; od proizvodnje, tehnologije, prodaje in razvoja ter nazadnje nadomestila odhajajočo vodjo oddelka plan in analize. Kasneje sem poizkušala najti svoje mesto tudi v negospodarstvu; od vodenja inšpekcijskih služb do bančništva. Kmalu sem ugotovila, da je moja ljubezen kljub vsemu gospodarstvo, ker se le tu nekaj ustvarja. Leta 1994 sem tako »pristala« v Slovenskih železarnah, kjer so mi takoj ponudili dodatno izobraževanje, ki sem ga tudi uspešno zaključila s pridobitvijo naziva »revizorka«. Moja kariera se je v naši skupini nenehno dograjevala, saj so mi moji nadrejeni omogočili nadaljnji strokovni in osebnostni razvoj – od vodenja družb znotraj skupine do vodenja kontrolinga in nato oddelka ekonomike in finance.

V času mojega dela v skupini SIJ je bilo vedno zagotovljeno, da so bile moje naloge pestre in zanimive, zato mi nikoli ni bilo odveč v delo vložiti maksimalnih naporov, kar sem pričakovala (in še pričakujem) tudi od svojih sodelavcev, tako v holdingu kot tudi v družbah skupine.

S spremembo lastništva so se moje naloge nekoliko spremenile, saj je postalo moje delo uvedba novega sistema poročanja v družbah skupine in na ravni holdinga. Menim, da smo s pomočjo sodelavcev v družbah in ob velikih dodatnih naporih projekt dobro izpeljali.

Ne glede na to, da večino časa preživim v službi, pa je moja največja ljubezen moja družina, ki ji žal posvečam veliko premalo časa, k sreči pa me v zadnjih letih le-ta ne potrebuje več tako močno kot nekdanj.

Beba Leskovšek, univ. dipl. ekon.,
pomočnica uprave za
finančno področje

V finančno službo SIJ – Slovenske industrije jekla sem prišla leta 1995 z že nekajletnimi delovnimi izkušnjami v gospodarstvu (v finančni službi podjetij SGP Pionir Novo mesto in Revoz, d. d., Novo mesto). Zaradi izjemne pestrosti dela in vedno novih strokovnih izzivov sem ostala zvesta financam vse do danes. V sistemu SIJ sem šla čez več različnih faz finančne sanacije, v katerih sem si pridobila veliko pomembnih izkušenj in znanja. Najpomembnejše pa je, da sem nenehno sodelovala z ljudmi, ki so imeli veliko znanja, jasno vizijo in cilje.

Finančna funkcija je ena temeljnih poslovnih funkcij v podjetju, njena najpomembnejša značilnost pa je tesna povezanost z drugimi poslovnimi odločitvami, saj ima vsaka poslovna odločitev finančne posledice. Z ozirom na to mora finančnik aktivno sodelovati pri vseh fazah poslovnega odločanja in z doslednim spoštovanjem dogovorjenih načel skrbeti za finančni ugled tako znotraj

kot zunaj podjetja. Odgovorno in realno načrtovanje denarnih tokov in analiziranje vzrokov odstopanj od načrtovanega ter s tem zagotavljanje likvidnega in solventnega poslovanja podjetja pridobiva v zadnjem času zopet pomembno težo in veljavo.

Skupina SIJ oziroma krovna družba SIJ izvaja enotno finančno politiko, ki opredeljuje enotne metode in načine poslovanja na področju obvladovanja obveznosti in terjatev, financiranja investicij, sodelovanja z bankami in zavarovalnicami, upravljanja s finančnimi tveganji ipd. Temeljna funkcija finančnega upravljanja je zagotavljanje optimalne dolgoročne in kratkoročne plačilne

spособnosti skupine, kar posledično omogoča nemoteno poslovanje. Skupina zagotavlja kratkoročno plačilno sposobnost z učinkovitim upravljanjem denarnih sredstev, s sistematičnim planiranjem pričakovanih denarnih tokov in z ustrežno višino kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov, medtem ko pri izvajanju dolgoročne finančne politike predvsem izkorišča sinergijo, ki jo sistem omogoča, tako pri optimizaciji kapitalske strukture kot pri pridobivanju dolgoročnih kreditnih virov. V mozaiku uresničevanja tega procesa je poleg vloženega dela vseh mojih sodelavcev gotovo tudi delček mene in mojega dela.

Dagmar Planko, univ. dipl. ekon., vodja računovodstva skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Leta 2001 sem diplomirala na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, smer Računovodstvo in smer Finance. Z računovodstvom se poklicno ukvarjam devet let. V okviru skupine SIJ sem kot vodja računovodstva skupine zaposlena od novembra 2007. Pred tem pa sem si izkušnje iz računovodstva, poslovnih financ, finančnih analiz in davščin nabirala pri mednarodni revizijski družbi PricewaterhouseCoopers. V tem času sem pridobila strokovni naziv revizorka pri Slovenskem inštitutu za revizijo.

Oddelek Računovodstvo skupine je samostojen oddelek v skupini SIJ, ki sodi neposredno pod izvršnega direktorja za ekonomiko in

finance. Najpomembnejša naloga oddelka je izdelava konsolidiranih računovodskih izkazov, o katerih četrletno poročamo tudi večinskemu lastniku OAO KOKS. Pomembnejše naloge oddelka so še: pregledovanje računovodskih izkazov družb skupine, priprava metodoloških navodil za potrebe računovodskega poročanja družb skupine, pomoč računovodskih oddelkov družb skupine pri pripravi računovodskih izkazov in koordiniranje aktivnosti med računovodskimi oddelki družb skupine.

Skupino SIJ sestavlja 16 družb. Delo s tako velikim številom družb je na dnevni ravni zelo razgibano, zanimivo (včasih tudi stresno) in zahteva veliko organizacijskih in komunikacijskih sposobnosti ter strokovnega znanja. V veliko pomoč so mi izkušnje, ki sem jih pridobila kot revizorka ter seveda kot vodja računovodstva družb skupine. Velikokrat se najdemo na nasprotnih bregovih, vendar mislim, da smo se do sedaj že naučili, kako čim prej najti most, da si prideemo nasproti.

Na koncu naj kot uspeh oddelka navedem, da smo aprila 2009 začeli uresničevati projekt systemskega poročanja računovodskih podatkov, ki bo omogočal bolj kakovostne in časovno manj potratne vnose in obdelave računovodskih podatkov. Projekt je v začetni fazi, zato bo potrebno še veliko testiranja in posodabljanja, da bo deloval, kot smo si zamislili.

ACRONI

ACRONI

Matija Kranjc, univ. dipl. ekon., izvršni direktor za finance

Matija Kranjc je bil podrobno predstavljen v lanski osmi številki našega časopisa.

Polonca Marjanovič, univ. dipl. ekon., vodja financ

Po zaključku študija sem se leta 1979 kot štipendistka Železarne Jesenice zaposlila na plansko-analitskem oddelku. Najprej sem bila planerka analitičarka, nato vodja oddelka, leta 1989 pa sem postala direktorica sektorja za ekonomiko. Ob delitvi Železarne Jesenice, leta 1993, sem poklicno pot nadaljevala v Acroniju, najprej kot vodja kontrolinga, nato pa kot

članica posloводства za ekonomiko in finance. Po reorganizaciji sem postala direktorica financ in ekonomike, od leta 2007 pa sem vodja financ.

Poznavanje poslovanja Acronija, medsebojne povezanosti posameznih poslovnih funkcij ter dobro poznavanje sodelavcev in poslovnih partnerjev mi pri delu veliko pomagata.

Na področju financ tesno sodelujemo s Slovensko industrijo jekla in tako izkoriščamo sinergijske učinke celotne skupine, predvsem pri zagotavljanju obratnih sredstev in sredstev za izvedbo naložb.

Oddelek financ tesno sodeluje s prodajo Acronija pri izterjavi zapadlih terjatev kot tudi z nabavo glede poravnavanja naših obveznosti. Pomembno pa je tudi sodelovanje s kontrolingom, predvsem pri izdelavi mesečnih in letnih finančnih načrtov.

Velik poudarek je namenjen ustreznemu finančnemu spremljanju investicijskih projektov, od sodelovanja pri pripravi pogodb za naložbe, odpiranja uvoznih akreditivov, urejanja zavarovanja pri plačanih avansih in zavarovanja za čas garancijske dobe.

Zavedam se, da je finančna funkcija v podjetju velikega pomena, saj z ustreznim obvladovanjem denarnih tokov lahko zaposleni na oddelku financ pomembno prispevamo k celoviti uspešnosti našega podjetja.

**Marjeta Rozman, dipl. ekon.,
vodja kontrolinga**

Leta 1989 sem se po končanem višješolskem študiju zaposlila v računovodstvu Železarne Jesenice. Najprej sem delala v t. i. glavni knjigi, po končanem pripravništvu pa sem opravljala dela in naloge računovodkinje v stari Jeklarni 1. Tam sem spoznala, da je delo s številkami lahko tudi zanimivo, sploh če številke povežeš z dogajanjem v proizvodnji. Leta 1993 sem se pridružila ekipi kontrolinga. Dve leti kasneje pa sem prevzela še vodenje sodelavcev. V tem času sem dokončala študij na Visoki poslovni šoli Ekonomske fakultete v Ljubljani, smer Menedžment.

Čeprav se mogoče za marsikoga sliši čudno, je delo v kontrolingu zanimivo in polno izzivov, posebno v današnjih kriznih časih. Naša glavna naloga je zagotavljanje pravočasnih in kakovostnih informacij za poslovno odločanje, tako upravi podjetja, lastnikom, kot tudi drugim poslovnim funkcijam. V naši službi tako vrednotimo strateške, letne in mesečne načrte poslovanja, sodelujemo pri vrednotenju učinkov posameznih naložb, pripravljamo analize profitabilnosti izdelkov, poročila o poslovanju za notranje in zunanje uporabnike. V zadnjem času pa največ energije namenimo analizam stroškov s ciljem njihovega zmanjševanja.

**Manja Baloh, univ. dipl.
ekon., vodja računovodstva**

V svet jeklarstva me je po končanem visokošolskem študiju ekonomske smeri pripeljala štipendija nekdanje Železarne Jesenice. Začela sem na področju analiz, kar mi je tedaj zelo ustrezalo. Moje stališče v zvezi z zaposlitvijo je bilo – vseeno mi je, kaj počnem, samo na računovodstvo ne grem. Pa se je izkazalo, da se zarečenega kruha vedno največ poje. Po spletu okoliščin sem krajši čas delala najprej na takrat »deviznem oddelku«, nato pa v glavni knjigi, kjer se je začelo moje spoznavanje z računovodstvom. Na mestu vodje računovodstva sem pristala prav v najbolj burnih časih razpadanja Železarne Jesenice in nastajanja novih družb. V Acroniju sem torej prav od njegove ustanovitve in skupaj z njim doživljala vse vzpone in padce.

Delo v računovodstvu je ves čas zelo dinamično in polno izzivov, saj se računovodska in davčna zakonodaja stalno spreminja. K sreči imam na računovodstvu ekipo 12 zelo prizadevnih sodelavcev (med njimi je, da se pohvalim, celo en moški) in s skupnimi močmi skušamo čim bolje in čim hitreje izdelati izkaze, ki v največji meri izražajo trenutno sliko družbe.

METAL RAVNE

**Samo Jenič, univ. dipl. ekon.,
izvršni direktor za finance**

Sama Jeniča smo podrobno predstavili v lanskim deseti številki našega časopisa.

**Majda Lužnik, dipl. ekon.,
direktorica financ**

V Železarni Ravne sem se zaposlila leta 1979, in sicer v delovni skupnosti Posebna finančna služba. Opravljala sem različna strokovna in vodstvena dela (referentka finančnih razmerij, vodja združevanja sredstev, vodja kreditov in depozitov). Po delitvi Železarne Ravne na posamezna podjetja sem oktobra 1992 v Poslovnem servisu Železarne Ravne prevzela vodenje financ, ki so takrat opravljale finančno funkcijo za vsa na novo ustanovljena podjetja na območju Železarne Ravne. V tem obdobju je bilo poleg zagotavljanja finančnih sredstev (podjetje je poslovalo z izgubo) treba organizirati finančne službe v novih podjetjih in vanje razporediti zaposlene ter opremo. Takrat sem se srečala z zame doslej najtežjo nalogo, ugotavljanjem viškov.

Direktorica službe Finance v Metalu Ravne sem od 1. 1. 1995. V skladu z imenovanjem sem pristojna in odgovorna za opravljanje aktivnosti v zvezi s področno funkcijskim opisom financ, ki med drugim zajema vodenje in organizacijo financ, izvajanje poslovnega procesa v skladu s poslovno politiko podjetja, plačilno politiko, zakonitost finančnega poslovanja, pripravo in izvajanje finančnih načrtov družbe, spodbujanje in usmerjanje kadrov v finančah, sodelovanje z drugimi poslovnimi področji v podjetju, sodelovanje z zunanjimi finančnimi institucijami itd.

Delo, ki ga opravljam, zahteva dobre odnose s sodelavci in z nadrejenimi, s finančnimi institucijami, z dolžniki in upniki. Zahteva delovnik, daljši od osmih ur, ki se tudi z odhodom iz pisarne ne konča. Je zelo razgibano in tudi precej stresno (posebej v kriznem obdobju), vendar ga rada opravljam.

Z novimi lastniki Metala Ravne so tudi v finance prišle precejšnje spremembe.

Financiranje – preskrba denarnih sredstev, uporaba denarnih sredstev pri poslovanju podjetja (plačila dobaviteljem, vračila kreditov in izplačila plač), vlaganje (plasiranje) denarnih sredstev ter vračanje denarnih sredstev virom so osnovne naloge financ tako v konjunkturi kot v recesiji.

Osnovna naloga financ je torej zagotavljanje virov financiranja za nemoteno poslovanje podjetja s čim nižjimi finančnimi stroški. Na financiranje pa ne vplivajo le notranji dejavniki, kot so finančna moč podjetja, velikost podjetja, organiziranost podjetja, splošno vzdušje v kolektivu, izkušnje in strokovnost vodstvenih delavcev, temveč tudi mednarodni gospodarski in finančni sistem, razvitanost finančnega trga, razmere na blagovnem in finančnem trgu itd., kar je prav v današnjem obdobju, obdobju gospodarske in finančne krize, odločilno za plačilno sposobnost podjetja.

V Metalu Ravne so Finance razdeljene na tri glavna področja: Plačilni promet in blagajna, Saldakonti in devizno poslovanje ter

Kreditni in investicijski. Naloge teh služb so: sprejem, kontrola in knjiženje dokumentov iz poslovnih razmerij, kot so računi, fakture, kreditne pogodbe, razni obračuni (obresti, stroški, dobropisi, bremepisi); usklajevanje terjatev in obveznosti s kupci in z dobavitelji; priprava in izvajanje dolgoročnih in kratkoročnih finančnih načrtov, optimalno planiranje denarnih tokov in s tem izvajanje domačega in tujega plačilnega prometa ter vodenje poslovnih računov pri bankah; opravljanje blagajniških poslov; vodenje finančnega dela investicij itd.

Delo v finančah je kontinuirno, kar pomeni, da moramo biti stalno prisotni, delo mora biti opravljeno tekoče in natančno, saj informacije s tega področja zagotavljajo podporo odločitvam z drugih področij, predvsem nabavni in prodajni službi.

V kriznem obdobju je dela še več, biti moramo še bolj dosledni, zaradi pomanjkanja prilivov iskati nove vire financiranja, pogosteje moramo poročati vodstvu, lastnikom in bankam.

Vse to nam je v finančah, za kar se moram zahvaliti tudi sodelavcem, v preteklosti dobro uspevalo in prepričana sem, da nam bo tudi v prihodnosti.

**Ludvika Enci, univ. dipl.
ekon., vodja kontrolinga**

Po končanem študiju sem prišla delat v Službo za plan in analize v Železarni Ravne. Večji del sem delala na področju srednjeročnega in dolgoročnega planiranja, kar je bilo za 30 enot (tozdi in delovne skupnosti) zahtevno delo. Prednost tega je bila, da sem spoznala delo in težave ter razvojne možnosti in načrte v zelo različnih obratih. V zadnjih letih Železarne Ravne sem se veliko ukvarjala z delom v obratih skupnih in spremljajočih dejavnosti, zadnje leto pa sem vodila delo celotne službe.

Od leta 1993 sem zaposlena kot vodja službe Kontrolinga v Metalu Ravne.

Delo v kontrolingu Metala Ravne je zelo raznoliko in zahtevno, zato pa zanimivo in zahteva veliko različnih znanj ter sposobnost hitrega prilagajanja vedno novim zahtevam.

Večji del nalog se nanaša na mesečno, četrletno, letno in strateško planiranje ter spremljanje realizacije planiranih ciljev. Osnovno je letno planiranje, rezultati oziroma podatki, ki se v tem procesu oblikujejo, pa so pomembni za odločanje in kontrolo pomembnih postavk poslovanja v tem letu. V službi pripravljamo zelo različna poročila in izračune, ki so pomembni tako za odgovorne v obratih kot upravo Metala Ravne.

Precej specifičnih poročil in tudi izračunov o poslovanju pa pripravljamo za lastnika Metala Ravne.

Za delo v kontrolingu je značilno, da je povezano z delom ostalih oddelkov v skupnih službah ter vodstvenih in strokovnih delavcev v obratih. Informacije so obojestranske, cilj pa je priprava kakovostnih podatkov za odločanje in kontrolo.

Minka Praper, univ. dipl. ekon., direktorica Ekonomike

V začetku leta 1975 sem kot pripravnica začela svojo delovno pot v Železarni Ravne. Prvo leto sem dobro spoznala takratno organizacijo podjetja in še bolj proizvodni proces – predvsem metalurška dela, kar mi je veliko pomagalo pri delu v računovodstvu v vseh teh letih.

Pozneje sem vodila oddelka Kontroling in Informatika, v času družbe Poslovni servis, ki je združeval različne storitvene dejavnosti za druge družbe, pa sem vodila tudi tega.

Računovodstvo se je v vseh teh letih moralo prilagajati organizacijam podjetja in slediti zakonskim zahtevam, ki so se zelo pogosto spreminjale.

Hitre in zanesljive računovodske informacije so bile tiste, zaradi katerih sem vsa leta v preteklosti in tudi danes posebno pozornost namenila avtomatski obdelavi poslovnih podatkov. Sodelovala sem pri skoraj vseh projektih s tega področja.

Oddelek Ekonomika danes pokriva vodenje glavne knjige, materialno poslovanje, proizvodnjo, osnovna sredstva in obračun plač za vse družbe skupine SIJ na Ravnah.

Poleg področij računovodstva oddelek skrbi za najemniške pogodbe, delovne pogodbe, prodajne pogodbe zemljišč, zemljiško knjižne podatke, pripravlja podatke za zavarovanje premoženja, občino in še bi se dalo naštevati.

Redna priprava najrazličnejših računovodskih podatkov za skupino SIJ zahteva tudi prilagajanje informatike našim zahtevam. Smo sredi priprav za nov informacijski paket s področja kadrov in obračunov plač in s tem dodatno angažiranje strokovnega kadra. V bližnji prihodnosti naj bi zamenjali poslovni informacijski sistem, to pa pomeni veliko dodatnega dela za zaposlene v Ekonomiki.

Veliko vsega se je zgodilo v teh letih, bila so lepa in manj lepa, bolj ali manj zanimiva, vselej pa sem čutila pripadnost železarne in jo imela rada.

ELEKTRODE JESENICE

elektrode jesenice

Darko Cvenkelj, univ. dipl. ekon., vodja financ in kontrolinga

Celotna moja poslovna pot je povezana z nekdanjo Železarno Jesenice oziroma njenimi naslednicami.

Leta 1984 sem se kot pripravnik zaposlil v jeseniški železarni. To leto je bilo kar nekako prelomno, saj sem poleg diplome na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in prve zaposlitve jeseni odšel še na služenje vojaškega roka v tedanji JLA.

Po pripravništvu je bilo moje prvo delovno mesto v oddelku za plan in analize kot finančni planer. V zadovoljstvo mi je bilo takrat slišati, da delovno mesto ni ozko usmerjeno, ampak da zajema in zahteva širok spekter poznavanja celotnega poslovanja. Danes je videti, da je bila s tem moja poslovna pot že kar načrtana, saj sem od takrat s financami in planiranjem tako ali drugače že vseskozi povezan.

Po razdelitvi železarne na več družb leta 1993 sem postal vodja financ v takratnem Fipromu, ista funkcija pa mi je bila zaupana tudi ob nastanku v letu 1998 na novo ustanovljene družbe Elektrode Jesenice. Pred časom se je formalni naziv mojega delovnega mesta sicer spremenil v naziv vodja financ in kontrolinga, sicer pa se zaradi tega področje dela ni nič spremenilo.

Delovno mesto vseskozi ponuja veliko izzivov in zahteva veliko angažiranja, vendar ga kljub dostikrat zelo stresnim situacijam rad opravljam. Ne nazadnje se je pri vsem skupaj vedno treba naučiti kaj novega in se izpopolnjevati v neštivilnih novih situacijah.

Področje dela na oddelku je široko, dodatne zahteve predvsem glede kontrolinga so vzpostavili tudi sedanji lastniki. Izpolnjevanje nalog, tako na finančnem delu kot na področju poročanja in analiz, zahteva veliko angažiranosti, svoja »presenečenja« pa skorajda vsakodnevno prispeva še trenutna gospodarska kriza.

S sodelavci v oddelku se zavedamo, da moramo delovati kot enotna ekipa in v sodelovanju z drugimi poslovnimi funkcijami po najboljših močeh prispevati, da se podjetje tudi v težjih časih obdrži nad vodo.

Zdenka Jakelj, univ. dipl. ekon., spec. za menedž., vodja računovodstva

Po končani srednji šoli sem se leta 1985 zaposlila v Železarni Jesenice. Moje prvo delovno mesto je bilo v takratnem obratu elektrod. Poklicno pot sem nadaljevala na več različnih delovnih mestih, v tajništvu, v evidenci proizvodnje, na obračunu osebnih dohodkov in kot računovodja obrata v takratnem Okroglem programu Železarne Jesenice. Po razpadu Fiproma sem z ustanovitvijo podjetja Elektrode Jesenice prevzela mesto računovodje in pozneje napredovala v vodjo računovodstva.

Različna področja dela, s katerimi sem se srečevala v karieri, so mi pomagala k širšemu spoznavanju organizacije podjetja. Leta 1997 sem se odločila za nadaljevanje izobraževanje in se ob delu vpisala na dodiplomski študij ekonomsko-poslovne smeri. Kasneje sem znanje dopolnila s podiplomskim specialističnim študijem menedžmenta.

Področje računovodstva je obsežno področje, ki zajema obdelavo vseh podatkov, nastalih v delovnem procesu podjetja, tako količinsko kot vrednostno. Osnova je evidentiranje vseh sprememb v tekočem obdobju, kar omogoča zbir podatkov, ki so osnova za sestavo mesečnih in letnih izkazov podjetja.

Pri delu je treba dosledno in odgovorno upoštevati standarde in zakonodajo. Poleg tega je natančnost na vseh področjih ključnega pomena, saj le točna in dosledna evidenca prinese pravilne in primerljive rezultate.

V času krize, ko rezultati niso najbolj blesteči, je treba vsak prihodek in odhodek še posebej analizirati. Zato se trudimo, da bi pripravljene podatki pomagali posameznim poslovnim funkcijam na poti k doseganju uspešnega poslovanja. S sodelavkami se bomo za izpolnitev teh ciljev še naprej trudile.

NOŽI RAVNE

NOŽI RAVNE d.o.o.

Ivanka Štifter, univ. dipl. ekon., finančna menedžerka

Gimnazijo sem obiskovala na Ravnah na Koroškem, potem pa sem se vpisala na Visoko ekonomsko-komercialno šolo v Mariboru, smer Finance. Po končanem študiju sem se zaposlila v Železarni Ravne, kjer sem prejela kadrovske štipendije. Po pripravniški dobi sem nekaj časa delala na področju investicijskega poslovanja v okviru finančne službe. Kasneje sem bila vodja službe sredstev in naložb, vse do konca leta 1991.

Ob reorganizaciji Železarne Ravne so se posamezni obrati (tozdi) registrirali kot samostojne družbe v okviru Slovenskih železarn. V na novo nastalih podjetjih so ob proizvodnih enotah postopoma začeli ustanavljati oddelke za opravljanje spremljajočih funkcij, kot so nabava, prodaja, finance, računovodstvo, kontroling itd. Tako sem leta 1992 prevzela vodenje Službe za finance, računovodstvo in kontroling v družbi Noži Ravne. Ta oddelk obsega področje saldakontov, plačilnega prometa, kreditnega poslovanja, celotno računovodstvo z izdelavo računovodskih poročil ter izdelavo raznih analiz in planov poslovanja. Področje je zelo obsežno in raznoliko, vendar

pa so vse funkcije med seboj povezane, zato je za manjšo družbo, kot so Noži Ravne, smiselna organizacija teh opravil v eni službi. Delo je precej zahtevno, zato je potrebna polna angažiranost vseh zaposlenih v oddelku. Pogoj za zadovoljstvo in produktivno delo niso le urejeni odnosi z ožjimi sodelavci, ampak tudi z drugimi oddelki družbe, s katerimi dobro sodelujemo in zasledujemo isti cilj – pozitiven rezultat poslovanja. V sedanji vsesplošni krizi je to zelo težka naloga, ki zahteva voljo in marljivost vseh zaposlenih. V ožjem vodstvu, katerega članica sem, si prizadevamo ohraniti uspešno družbo. Zavedam se, da se je treba razmeram zunanjega okolja stalno prilagajati, iskati kratkoročne rešitve ter načrtovati dolgoročni razvoj družbe.

Tone Smolar, dipl. ekon., vodja računovodstva

Po zaključku študija na Visoki ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru sem se leta 1984 zaposlil v Železarni Ravne v oddelku za plan in analize kot ekonomist. V letu 1992 sem bil razporejen v obrat Industrijski noži v organizacijsko enoto

Finance, računovodstvo in kontroling. S študijem ob delu na Visoki šoli za upravljanje in poslovanje Novo mesto sem leta 2003 pridobil visoko izobrazbo. Leta 1994 mi je bilo zaupano delo vodje oddelka, ki ga opravljam še zdaj.

Negotovo okolje poslovanja, v katerih so se znašla podjetja zaradi svetovne recesije, zahteva od poslovodstev podjetij hitro in pravilno odločanje. Takšno odločanje pa je mogoče le, če poslovodstvo razpolaga z ustreznimi informacijami. Osnovna naloga računovodske službe v podjetju je, da zagotavlja informacije z vidika prihodkov in odhodkov, premoženja in same poslovne uspešnosti poslovanja. Do prehoda v tržni način gospodarjenja je praviloma v podjetjih veljalo, da je naloga računovodstva le evidentiranje poslovnih dogodkov in poročanje o rezultatih poslovanja zunanjim uporabnikom (državi, banki, statistiki), sedanja naloga pa je predvsem oblikovanje informacij za odločanje v podjetju. Oblikovanje računovodskih informacij za notranje potrebe je pogosto zelo

zapleteno opravilo, saj je treba iz razpoložljive informacijske podlage izoblikovati zanesljive informacije, ki jim poslovodstvo zaupa in lahko skladno z njimi sprejema odločitve za uspešno uresničevanje strategije podjetja. Izdelava računovodskih informacij zahteva veliko znanja računovodij, ne samo o samih vrstah računovodskih informacij, zakonodaji, temveč tudi o samem poslovnem problemu, ki se rešuje in je specifičen za samo podjetje. V podjetju Noži Ravne, d. o. o., je računovodstvo organizirano v okviru službe Finance, računovodstvo in kontroling. Takšen način organizacije nam omogoča timsko delo, da skupaj rešujemo probleme in smo na področju svojega dela tudi uspešni. Čeprav je moje delo že vrsto let povezano z ekonomiko, računovodstvom, pa tudi s financami, mi še vedno pomeni velik izziv in zadovoljstvo, h kateremu pa v veliki meri pripomore tudi strokoven in deloven kolektiv, v katerem delam.

SUZ

Simona Smolej, vodja financ in računovodstva

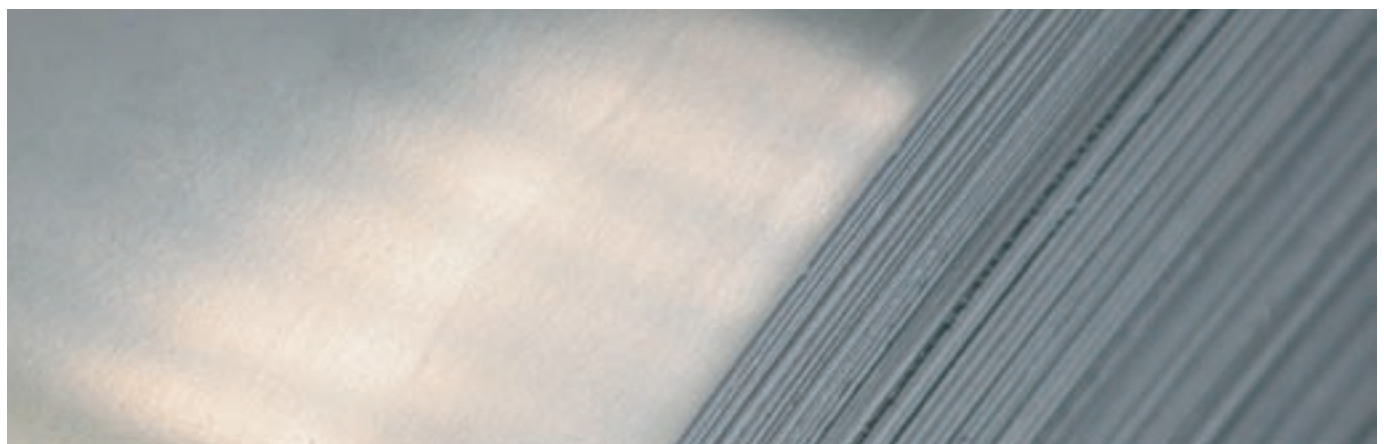
Svojo poklicno pot sem po študiju na Ekonomski fakulteti v Ljubljani začela leta 1977 na plansko-analitskem oddelku takratne železarne, oddelek pa se je kasneje preoblikoval v kontroling. Tam sem ostala do leta 1993, ko so mi z delitvijo železarne na manjše družbe ponudili delo v financah in računovodstvu. Sprememba je bila dobrodošla in na tem področju sem ostala do danes. S stečajem družbe Fiprom je

iz njenega dela nastala družba SUZ, v kateri sem od začetka vodja financ in računovodstva. V kolektivu se dobro razumemo in upam, da bom v njem »oddelala« še dobri dve leti do upokojitve.

Oddelek financ in računovodstva SUZ sestavljamo štiri sodelavke. Računovodski del je usmerjen z zakoni in s predpisi ter vsako leto revidiran. Posebnost je samo v tem, da je družba SUZ invalidsko podjetje, kar se odraža tudi v specifičnosti nekaterih računovodskih prikazov.

Na finančnem področju so nas težave z likvidnostjo pogosto pestile, čeprav smo v dogovoru z dobavitelji vedno našli rešitve. Trenutna kriza nam je močno oklestila naročila, vendar smo z zelo hitro reakcijo toliko zmanjšali stroške, da bomo skupaj z državnimi pomočmi ob krizi nastalo situacijo prebrodili in tudi na finančnem področju dočakali boljše čase.

Podatke zbrala Vesna Pevec Matijević

16. dnevi študentov metalurgije

Stavba Tehnične univerze Ostrava

Prireditve je bila prvič organizirana leta 1993 in bila izključno namenjena le študentom iz nemško govorečih držav. Namen je bil spoznavanje študentov iz drugih univerz, da bi se ustvarila poznanstva in posledično do-

seglo boljše sodelovanje kasneje v industriji. Nekaj let pozneje je bila prvič povabljen tudi Naravoslovnotehniška fakulteta (NTF) iz Ljubljane. Danes pa se srečanja udeležujejo še univerze iz Češke, Slovaške, Poljske, Turčije, Rusije

Udeleženci z NTF

in Madžarske. V času prireditve potekajo predstavitve raziskovalnih nalog, o katerih spregovorijo študenti sami, ter ekskurzije v bližnja podjetja.

Letošnje srečanje je bilo že 16. zapored, potekalo pa je od 23. do 25. aprila v Ostravi. Iz NTF se nas je odpravilo sedem članov, skupno pa je bilo okrog 160 udeležencev. Prvi dan se je začel s slavnostno otvoritvijo Dnevoev ter z večerjo. Naslednji dan dopoldne so sledile predstavitve, po kosilu pa smo se odpravili na ekskurzijo. Na voljo so bile tri možnosti: ArcelorMittal Ostrava, Hayes & Lammerz (tovarna litih platišč) ter Vitkovice Heavy Machinery. Zvečer so nas organizatorji odpeljali na srednjeveški grad, kjer so nam pokazali stare običaje, dan pa se je zaključil s svečano večerjo. Zadnji dan dopoldne so še potekale preostale predstavitve, katerim sta sledila kosilo ter odhod domov.

Univerza v Ljubljani se je predstavila z dvema raziskavama avtorjev Grega Klančnika (Constructing a thermal conductivity measurement device for exothermal insulation materials – **Izdelava aparata za merjenje toplotne prevodnosti pri eksotermno izolacijskih materialih**) ter Jerneja Turščaka (**Molybdenum oxide alloying in production of tool steels - Legiranje molibdenovega oksida v proizvodnji orodnih jekel**).

Takšna srečanja so več kot dobrodošla in koristna za vse študente, profesorje ter posledično tudi podjetja, v katerih bodo ti študenti zaposleni. Videli smo veliko zanimivosti in novosti ter se vrnili s svežimi idejami. Srečanje je bilo kljub pomanjkanju sponzorjev zgledno organizirano. Naslednje Dneve študentov bo organizirala Tehnična univerza Aachen.

*Jernej Turščak,
štipendist Metala Ravne*

Onesnaženje zraka

Rahela Rodošek Strahovnik, univ. dipl. inž. metal. in mater., ekologinja v Metalu Ravne:

»Čeprav je industrija pogosto prikazana kot glavni vir okoljskih težav, pa je evropski industrijski sektor dejansko dosegel večji napredek pri zmanjšanju svojega okoljskega vpliva od področij, kot sta poraba v gospodinjstvih in zasebni prevoz.«

V Evropi so se emisije številnih onesnaževalcev zraka od leta 1990 bistveno zmanjšale, zaradi česar je zrak kakovostnejši. Od leta 1997 pa koncentracije trdnih delcev

in ozona v zraku ne kažejo nobenega znatnega izboljšanja kljub zmanjšanju emisij. Bistven delež evropskega mestnega prebivalstva še vedno živi v mestih, v katerih so nekatere mejne vrednosti kakovosti zraka EU (določene za varstvo zdravja ljudi) presežene. Številne države verjetno ne bodo dosegle ene ali več pravno zavezujočih zgornjih mejnih vrednosti emisij za leto 2010 v zvezi s štirimi pomembnimi onesnaževalci zraka. Potreba po zmanjšanju izpostavljenosti onesnaženosti zraka ostaja pomembno vprašanje. Onesnaženje zraka je lokalno, vendar tudi čezmejno vprašanje. Onesnaževala zraka, sproščena v eni državi, se lahko gibljejo v zraku ter škodujejo zdravju ljudi in okolju nekje drugje. Dve onesnaževali, drobni delci in prizemni ozon, se zdaj na splošno priznavata za najbolj bistveni v smislu vplivov na zdravje. Dolgoročna in najvišja izpostavljenost lahko pripelje do različnih vplivov na zdravje, ki segajo od manjših vplivov na dihalni sistem do prezgodnje umrljivosti. Koncentracijam delcev v zraku, ki presegajo zgornjo mejo EU, določeno za zaščito zdravja ljudi, je bilo lahko od leta 1997 izpostavljenih do 45 % evropskega mestnega prebivalstva. Stopnjam ozona, ki presegajo ciljno vrednost EU, je bilo lahko izpostavljenih do 60 % evropskega prebivalstva. Ocenjuje se, da so delci s premerom do PM_{2,5} (drobni delci) v zraku skrajšali statistično pričakovano življenjsko dobo v EU za več kot osem mesecev. Evropa je v zadnjih desetletjih dosegla bistven napredek na področju čiščenja zraka, ki ga dihamo, kljub temu pa onesnaženje zraka ostaja resna težava,

ki še naprej škoduje našemu zdravju in okolju. Onesnaženost zraka škoduje tudi našemu okolju. Viri onesnaženosti zraka so različni in so lahko umetni ali naravni. Glavni umetni viri so:

- izgorevanje fosilnih goriv pri proizvodnji električne energije v prometu, industriji in gospodinjstvih;
- industrijski procesi in uporaba topil, na primer v kemični in nekovinski industriji;
- kmetijstvo in
- obdelava odpadkov.

Čeprav je industrija pogosto prikazana kot glavni vir okoljskih težav, pa je evropski industrijski sektor dejansko dosegel večji napredek pri zmanjšanju svojega okoljskega vpliva od področij, kot sta poraba v gospodinjstvih in zasebni prevoz.

Razlog je delno v tem, da je bila industrija prva tarča okoljskih predpisov. Poleg tega je lažje uveljaviti spremembe v nekaj tisoč podjetjih, kot prepričati na stotine milijonov ljudi, naj spremenijo svoj življenjski slog in navade. Tretji dejavnik je naraščajoča težnja opuščanja težke predelovalne industrije – evropska industrija se vse bolj osredotoča na zagotavljanje storitev, ki so na splošno za okolje prijaznejše, in pametnih izdelkov z visoko dodano vrednostjo.

(vir: Evropska agencija za okolje)

Rahela Rodošek Strahovnik

Foto: Tone Kelbl

Neporušitvene metode preiskave: Zgodovina razvoja in začetek certificiranja osebja

Gabor Sekereš, univ. dipl. fizik, Kontrola in metalurški razvoj v Metalu Ravne:

»Namen neporušitvenih preiskav je, da pregledamo preiskovani predmet, brez da bi vplivali na njegove lastnosti (mehanske, strukturne, kemijske ...)«.

V zgodovini tehničnega razvoja je veliko primerov, da je kakšna tragedija prispevala k razvoju znanosti ali kakšne znanstvene metode. Začetek neporušitvenih preiskav ni nič drugačen. Leta 1854 je v Hartfordu, ZDA, eksplodirala tlačna posoda v tovarni Fales and Gray Car Works. Pri tem je bilo ubitih 21 in poškodovanih 50 delavcev. Po tem dogodku je bil na ravni zvezne države Conneticut sprejet zakon o letnem vizualnem pregledu tlačnih posod. Lahko rečemo, da se je s tem zakonom začela prva neporušitvena metoda preiskave – vizualna kontrola.

Na koncu 19. stoletja je bila v železniški industriji zelo razširjena metoda pregleda površine na razpoke, imenovana »naolji in beli« (»oil and whitening«). Dele proge in velike komponente so namakali v posodo s kerozinom. Po namakanju so komponente očistili in jih obarvali z belim prahom, razredčenim v alkoholu. Alkohol je izhlapel in ostala je bela prevleka na materialu. Nato so komponente udarjali s kladivi, olje iz

razpok je prilezlo na površino in obarvalo belo prevleko v rjavo. To je bil začetek penetrantske metode in ta način pregleda so uporabljali do začetka štiridesetih let, ko se je začela kontrola površine z magnetnim prahom. Seveda je penetrantska kontrola v uporabi tudi danes, ampak na bolj sofisticiran način.

Röntgenovo odkritje X-žarkov (1895) je sprožilo prvo uporabo industrijske radiografije, in sicer na ulitkih v podjetju Boston Edison Company, steam pressure power plant.

Prvo opremo za kontrolo površine z magnetnim prahom sta leta 1929 skonstruirala A. V. DeForest in F. B. Doane.

Sredi tridesetih let dvajsetega stoletja se je razvijala kontrola z vrtinčnimi tokovi (Knerr, Farrow, Foerster in drugi). Prvi instrument so uporabljali za merjenje debeline materiala. Delovanje detektorjev min med drugo svetovno vojno je bilo zasnovano na tej metodi.

Med letoma 1940 in 1944 se je razvila ultrazvočna preiskava v ZDA pod vodstvom dr. Floyd Firestonea.

Leta 1950 je Joseph Kaiser razvil akustično metodo za preiskavo materialov in komponent.

Eksplodzija tlačne posode ni bila najbolj krvavi dogodek v razvoju neporušitvenih metod, ampak je II. svetovna vojna vplivala na njihov še hitrejši razvoj.

Certifikacija osebja (kontrolorjev) se je začela konec leta 1950 v ZDA. Ameriško združenje strojnih inženirjev (American Society of Mechanical Engineers – ASME) je razvilo predpise za tlačne posode. Izvajanje neporušitvenih preiskav ni bilo na zadovoljivi ravni. Zato je ASME zaprosil Ameriško združenje za neporušitvene preiskave (American Society for Non-destructive Testing – ASNT) za razvoj predpisov za certificiranje osebja. Ustanovljena je bila komisija, ki se je odločila, da bo certificacijo osebja izvajal delodajalec. Leta 1966 je bil v ASNT Journalu objavljen osnutek dokumenta z imenom SNT-TC-1T (T-tentative).

Dve leti pozneje, po dopolnitvi dokumenta, so objavili sprejeto verzijo dokumenta SNT-TC-1A (A-accepted). Ta dokument vsebuje priporočila za delodajalce o pripravi internega postopka za kvalifikacijo in certificacijo osebja za neporušitvene preiskave, t. i. »written practice«. Izpit bi nadzorovala oseba s kvalifikacijo nivoja III (level III).

Dokument je imel tri velike pomanjkljivosti:

1. vsebina usposabljanja in izpita ni bila jasno definirana,
2. tip in težavnost izpitnih vprašanj sta bila nejasna,
3. nihče ni vedel, kako naj oseba pridobi kvalifikacijo nivoja III.

Določili so smernice (gradivo in težavnost stopenj) za vsako posamezno metodo in pridali še izpitna vprašanja kot dodatek dokumenta SNT-TC-1A. Da bi določili osebje z nivojem III, je bila izdelana procedura za nominacijo brez kvalifikacije, imenovana »grandfathering«. Po tej proceduri je lahko posameznik zaprosil za nivo III na podlagi 15-letnih izkušenj, potreboval pa je tudi dve priči, ki sta to potrdili. Od okrog 1300 zahtev je bilo odobrenih več kot 700 prošenj. Nekaj mesecev potem so ukinili t. i. grandfathering in komisija, sestavljena iz strokovnjakov nivoja III, je določila vprašanja za dodelitev nivoja III. Po letu 1978 so morali vsi novi kandidati končati izpit po pravilih ASNT.

Podoben standard je bil razvit v Nemčiji pod okriljem DGZfP (Nemško združenje za neporušitvene preiskave). Dokument je dobil oznako DIN 54160, a jo je nemška industrija zavrgla leta 1982.

ISO je razvil svoj standard za certificacijo osebja: ISO 9712. Po tem standardu je predvideno, da nacionalni certifikacijski organ izdaja certifikate v matični državi. Ker je ta standard razvit mimo evropskih držav in kot poskus zmanjšati vpliv ASNT-predpisov, ni zaživel v praksi.

Največja težava je bila določanje nacionalnega certifikacijskega organa za izdajo certifikatov. Zato je EU določila pojem

akreditorja. Akreditacija je uveljavljeno sredstvo pri ustvarjanju skupnega trga, pretoka blaga in storitev. Standard EN 17024 določa zahteve za certifikacijski organ, standard EN 473 pa predpisuje zahteve za usposabljanje, izpit in certifikacijo osebja.

Zaključek:

V praksi je uveljavljeno certificiranje po standardih EN 473 in SNT-TC-1A. Pri obeh standardih je treba opraviti usposabljanje in izpit za vsak nivo (I, II in III) in za vsako posamezno metodo (ultrazvok, radiografija itn.). Razlika je v tem, da je certifikat

po EN 473 last posameznika, certifikat po SNT-TC-1A na podlagi dokazila »written practice« pa izda delodajalec po opravljenem izpitu.

Gabor Sekereš

Mala šola jeklarstva

Kontrola z magnetnimi delci

Kontrola z magnetnimi delci ali s tujimi imeni *magnetic particle testing* (MT), *magnetic particle inspection* (MPI) in *Magnetpulverprüfung* spada med površinske metode preiskave materiala. S to vrsto kontrole lahko odkrivamo prekinitve na površini preiskovanega predmeta, kot so razpoke ali nehomogenosti, na primer nekovinski vključki v kovinskih materialih.

Prednosti kontrole z magnetnimi delci so enostavna uporaba, merljivi rezultati (dolžina razpok, velikost nekovinskih vključkov) in možnost avtomatizacije kontrole. Ima tudi slabosti, namreč lahko se uporablja samo na magnetnih materialih in je omejena samo na preiskavo površine materialov.

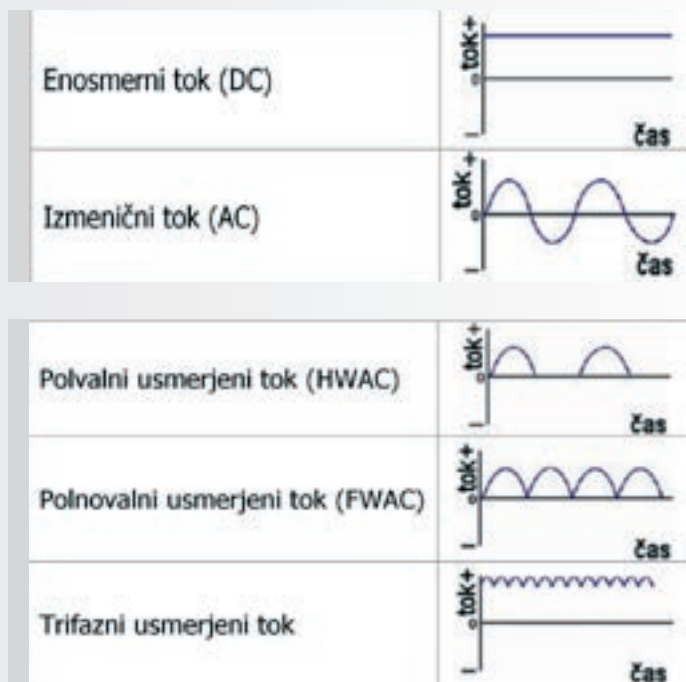
Princip delovanja je zelo enostaven. Na namagneten material se nanese suspenzija z magnetnimi delci. Na delu površine, kjer so prekinitve, pride do sipanja magnetnega polja izven materiala. To magnetno polje bo privleklo magnetne delce in se lahko opazi indikacija. Pri tem je treba omeniti, da mora biti za zanesljivo odkrivanje napak kot med magnetnim poljem in indikacijo najmanj 45°.

Obstajata dve vrsti magnetenja materiala: krožno (cirkularno) in vzdolžno (longitudinalno).

Krožno magnetenje se ustvarja s pretokom električnega toka skozi preiskovani predmet. Pri tem velja pravilo »desne roke«: palec kaže smer električnega toka, vrhovi prstov pa smer magnetnega polja, ki ga ustvarja tok skozi preiskovani predmet. S to vrsto magnetenja lahko odkrijemo vzdolžne napake na preiskovanem predmetu.

Vzdolžno magnetenje se ustvarja s tuljavo, v center katere postavimo preiskovani predmet. Električni tok skozi tuljavo ustvari magnetno polje v centru tuljave. Na ta način lahko odkrijemo nepravilnosti, ki ležijo prečno na os preiskovanega predmeta.

Pri kontroli z magnetnimi delci se uporabljajo različne vrste toka, kot so enosmerni, izmenični, polvalni usmerjeni, polnovalni usmerjeni in trifazni usmerjeni tok.

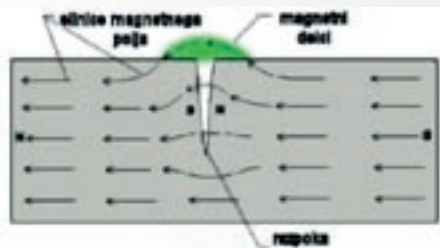
Z izmeničnim tokom lažje odkrivamo nehomogenosti na površini preiskovanega predmeta, ima pa tudi to prednost, da se pri komplicirani geometrijski obliki bolj prilagajajo površini preizkušanca. Predmet, namagneten z izmeničnim tokom, se lažje razmagneti.

S pomočjo enosmernega toka se lahko odkrijejo tudi napake pod površino materiala do globine 5–10 mm. Enosmerni tok ima to slabost, da pri kontroli oblikovno kompliciranih predmetov povzroči geometrijske indikacije in razmagnetenje lahko predstavlja problem.

Preizkusno sredstvo v kontroli z magnetnimi delci je magnetni prah. Uporabljata se dve vrsti: suh ali moker magnetni prah (suspenzija magnetnih delcev v vodi ali olju). Splošno velja, da

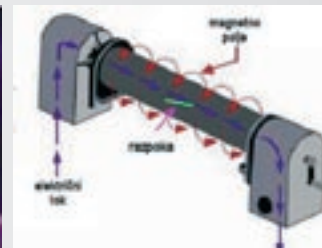
Foto: Peter Marinšek

Princip delovanja metode

MT-razpoka

Krožno magnetenje

Pravilo desne roke

mora velikost magnetnega prahu imeti približno velikost napak. Če so delci manjši kot razpoka, so indikacije nejasne, ker jih razpoka »vsrka«. Če pa so delci večji kot napaka, se indikacija ne bo pokazala.

Opazovanje pri kontroli z magnetnimi delci se lahko izvaja pri dnevni svetlobi ali v temi. Pri opazovanju na dnevni svetlobi se uporabljajo črni ali obarvani delci, medtem ko se pri opazovanju v zatemnjenem prostoru uporabljajo delci, obloženi s fluorescentnim materialom, ki se imenuje lumogen. Pri slednjem se preiskovana površina osvetli z UV-svetlobo, da bi videli nakopičenje delcev. Intenziteto dnevnne svetlobe in UV-svetlobe predpisujejo standardi.

Oprema za preiskavo je raznolika. Uporabljajo se mize za magnetenje, ročna oprema, kot so permanentni magneti, jarmi

ali elektrode. Za preiskave velja, da je treba uporabiti zadostno magnetno polje, ki bo pokazalo morebitne indikacije in ustrezen magnetni prah. Za preverjanje jakosti magnetnega polja se uporabljajo instrumenti za merjenje jakosti magnetnega polja in indikatorji polja, kot so Pie-gage. Občutljivost suspenzije se preverja s pomočjo namagnetnega kontrolnega telesa s kalilnimi razpokami.

Uporaba kontrole z magnetnimi delci je zelo razširjena pri preiskavi odkovkov, ulitkov in zvarov.

Gabor Sekereš, univ. dipl. fizik,
Kontrola in metalurški razvoj v Metalu Ravne

Kadrovska gibanja v maju

SIJ – Slovenska industrija jekla

Jubilanti

Za 30 let delovne dobe čestitamo DARJI GORJANC iz Financ.

ACRONI

V pokoj sta odšla sodelavca FANIKA KOS in MARJAN PRISTOV iz Hladne predelave. Zahvaljujemo se za njuno prizadevno delo in jima v pokoju želimo vse najlepše.

Podjetje so zapustili štirje delavci.

Jubilanti

Za 40 let delovne dobe čestitamo OTMARJU ANTONU NOVAKU iz Kemije in ANTONU ČOPU iz Raziskav in razvoja.

Jubilanti s 30-letnim delovnim stažem so postali: ENES MIDŽAN, BRANKO ILIEVSKI in JURO IVELJIČ iz Jeklarne ter MILADIN SIMIČ iz Vroče valjarne in MITKO IVANOV iz Hladne predelave. Čestitamo!

20 let delovne dobe so dosegli IZTOK PREZELJ in ZDRAVKO SMUKAVEC iz Jeklarne, GORAZD TIŠOV iz Vroče valjarne, ZVONKO JAKELIČ iz Predelave debele pločevine, JOŽE TOMAŽIN iz Proizvodno-tehničnih služb, FRANCI POTOČNIK iz Tehnične kontrole in JANKO KOKOŠAR iz Raziskav in razvoja. Čestitamo!

Za 10 let delovne dobe čestitamo SIMONU ZORMANU in FLORIJANU FRELIHU iz Hladne predelave ter ALJOŠI VISTERJU iz Informatike.

Zaključek šolanja

Šolanje je uspešno zaključila OLGA VUKELIČ iz Raziskav in Razvoja, ki je pridobila naziv poslovna sekretarka. Čestitamo!

METAL RAVNE

V pokoj je odšel sodelavec DRAGO KLANČNIK iz Vzdrževanja. Zahvaljujemo se za njegovo prizadevno delo in mu v pokoju želimo vse najlepše!

Podjetje so zapustili trije delavci.

Jubilanti

Za 40 let delovne dobe čestitamo DRAGU KLANČNIKU iz Vzdrževanja.

30 let delovne dobe sta dosegla KATICA IRŠIČ iz Logistike in CIRIL GORENŠEK iz Vzdrževanja. Čestitamo!

Jubilanta z 20 leti delovne dobe sta postala JOŽICA NEMEC iz Projektnega vodenja in MATJAŽ PEČOLER iz Jeklarskega programa. Čestitamo!

SERPA

V pokoj je odšel sodelavec MARJAN RAJH iz Vzdrževanja strojev. Zahvaljujemo se za njegovo prizadevno delo in mu v pokoju želimo vse najlepše.

ELEKTRODE JESENICE

Naša nova sodelavca sta postala ADNAN DUČANOVIČ na Programu elektrode – Oplaščevalnica ter ALOJZ ZUPANC na Programu žice – Vlečenje.

Z enim delavcem smo prekinili delovno razmerje.

Jubilanti

Za 30 let delovne dobe čestitamo ISMETU ALAGIČU in FIKRETU BAJREKTAREVIČU iz Programa elektrod – Oplaščevalnice.

Jubilantka z 20-letnim delovnim stažem je postala FRANJA PETERNEL iz Programa elektrod – Tehnologinja.

10 let delovne dobe je dosegel HIMZO MIDŽAN iz Programa elektrod – Oplaščevalnice.

NOŽI RAVNE

Maja ni bilo kadrovske spremembe.

Zaključek šolanja

Šolanje je uspešno zaključil ANDRAŽ LEŠKOVEC iz Priprave dela, ki je pridobil naziv diplomirani ekonomist. Čestitamo!

SUZ

Z enim delavcem smo prekinili delovno razmerje.

Jubilanti

Za 30 let delovne dobe čestitamo TABIBU BAHTIČU iz Acronija – Tehničnih storitev.

ZIP CENTER

V pokoj je odšla sodelavka KATICA MIHELIČ iz Storitve – Čistilnega servisa. Zahvaljujemo se za njeno prizadevno delo in ji v pokoju želimo vse najlepše.

Podjetje so zapustili štirje delavci.

Jubilanti

Za 10 let delovne dobe čestitamo MIRKU PRAPROTNIKU iz Mizarstva.

Vesna Pevec Matijevič

Za uspešnost podjetja je odnos do zaposlenih ključen

Metal Ravne je bil v letu 2007 in 2008 med 101 najboljšim zaposlovalcem.

V letih 2007 in 2008 je bilo podjetje Metal Ravne vključeno v raziskavo »ZLATA NIT«, ki je namenjena razkrivanju kakovosti odnosa med zaposlenim in podjetjem.

Uvodoma je treba povedati, da so bile razmere v lanskem in predpreteklem letu, ko je potekala raziskava, popolnoma drugačne kot letos, vendar se kažejo določeni trendi v primerjavi s prejšnjimi leti.

Temeljni odnos med podjetjem in zaposlenimi: v večini je dober, povečujejo pa se zahteve in pričakovanja do zaposlenih. Zaposleni od nadrejenih v večji meri pričakujejo, da se jih uči, kako bolje opraviti delo, ter da se jim bolj prisluhne.

Pomembno je, da je občutek varnosti še vedno prisoten med zaposlenimi. Zaposleni pa želijo biti bolj nagradjeni, ker menijo, da je njihov prispevek večji, kot je nagrada.

Zaposleni vseeno priznavajo, da podjetje daje več kot le denarno plačilo ali kot pravi vodja kadrovske službe Eleonora Gladež: »Metal Ravne je prijazen medved, kjer je za kovanje vročega jekla potrebna trda pest, vendar tudi mehko srce, polno skrbi za svoj zarod.«

Vloga in kakovost dela posameznika v podjetju: zaposleni imajo radi svoje delo, zahtevnost in kakovost dela se povečujeta, zaposleni opažajo, da za nadrejene in sodelavce niso samo številka (bolj velja za sodelavce). Delo nudi zaposlenim občutek uspeha.

Nekatere značilnosti organizacijske kulture in klime ter medosebnih odnosov:

Opazno je izboljšanje klime in medsebojnih odnosov v primerjavi s preteklim letom.

Podjetnost in inovativnost: zaposleni menijo, da svoje delo lahko načrtujejo, so dovolj samostojni. V primerjavi z letom 2007 je manj naklonjenih izboljšavam in novim pristopom.

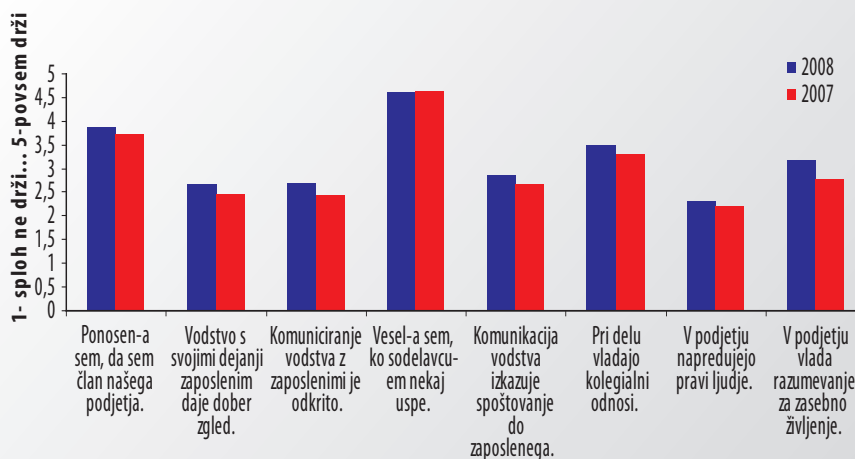
Mnenje je tudi, da pobude, ideje in predlogi manj štejejo in da se ne izogibamo tveganim projektom.

Kakovost delovnega okolja: zaposleni so v letu 2008 slabše ocenili delovne razmere v primerjavi z letom 2007, poudarjajo še, da delo za službo opravljajo tudi doma.

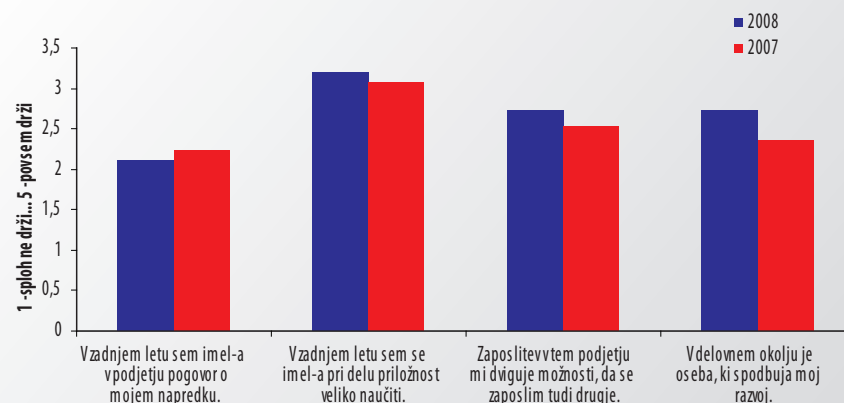
Osebna rast in razvoj: možnosti za osebni razvoj so zaposleni ocenili pozitivneje kot v letu 2007, ugotavljajo pa, da v zadnjem letu v podjetju niso imeli pogovora o osebnem razvoju in rasti.

Prvič ugotavljamo, da se zaposleni zavedajo svoje vrednosti, saj jih zanima tudi, kako strategija trga delovne sile vpliva na naše podjetje kot zaposlovalne nasploh. Prav tako pa iz odgovorov izhaja, kar sem že omenila, da zaposleni ne razmišljajo o sebi kot delovni sili, pač pa kot o subjektu in si zato želijo več individualnih pristopov nadrejenih do zaposlenih, pričakujejo, da nadrejeni obravnavajo zaposlene kot ljudi, da se z njimi dela pošteno, želijo se učiti, hočejo imeti možnost osebnega razvoja, hočejo trening.

Predlagam, da vsak vodja s svojimi ljudmi sklene koalicio, ki se naj ne nanaša samo na delo, pač pa tudi na lojalnost, kar pomeni en korak naprej v organizacijski kulturi.

Nekatere značilnosti organizacijske kulture in klime ter medosebnih odnosov

Osebna rast in razvoj

POVZETEK

Še vedno delavce najbolj spodbujajo pri delu zanesljiva zaposlitev, dobri odnosi s sodelavci, samostojnost in odgovornost, zanimivo in raznoliko delo, možnost uporabe znanj in sposobnosti. Zaposleni cenijo poštenost (še posebej pri poslovodstvu) in spoštovanje, ki ga ima vodja do zaposlenih. Vidi se, da je plača higienik (sama po sebi ne navdušuje, preprečuje pa nezadovoljstvo), ima pa tudi simbolni pomen – z njo delavcu povemo, koliko ga cenimo. Upoštevanost posameznika je skupni imenovalac motiviranosti za ustvarjalno delo in sodelovanje.

Delo vpliva na človekova čustva, mišljenja in vedenje ter obratno. Za večino ljudi sta kariera v najširšem smislu in identiteta neločljivo povezani.

Zaposleni se zavedajo, da pozitivno razmišljanje vodi k napredku.

Vedo, da so zaposleni v podjetju največja vrednost. Lahko bi rekli, da se nakazujejo dve različni strategiji. Ena je strategija zaposlovanja, ki govori le o tem, kako zasesti potrebe, ki se pojavljajo občasno od povečevanja ali zmanjševanja potreb po kadrih, drugo pa je strategija, ki umešča kadre med osnovne gonilce razvoja podjetja in jim z visokim deležem investiranja v njihovo izobraževanje in napredovanje postavlja podlago za primeren osebnostni razvoj.

Zanesljivost stalne zaposlitve je vrednota, ki močno spodbuja zaposlene k delu.

Anketiranci ugotavljajo, da je treba načrtno skrbeti za svoj strokovni razvoj, ker so zaposleni tako bolj motivirani ter se povečujeta pripadnost in zaupanje v podjetje.

Prav tako pa lahko z načrtnim razvojem kadrov dosežemo optimalno izrabo sposobnosti posameznika in povečamo njegov motiv za delo.

Seveda pa so ostali večno nerešeni problemi. Zaposleni vedno pričakujejo in želijo večje plače. Za motivacijo zaposlenih lahko veliko naredimo z dobrim odnosom nadrejenih do zaposlenih, s čimer se posledično izboljšujejo rezultati in s tem ustvarjajo pogoji tudi za boljše plače (začaran krog).

Kakovosti delovnega okolja, ki se je po mnenju vprašanih poslabšala (* v grafu pomeni, da so boljše nižje vrednosti), bo treba nameniti več pozornosti. Delno smo to že storili v letu 2009 glede delovnega časa, saj se zaposleni v skupnih službah niso nikoli navadili in tudi niso sprejeli podaljšanja delovnega časa do 16. ure. Za izboljšanje delovnih razmer pa lahko načrtujemo tudi porabo sredstev, ki jih dobimo od države in so namenjena izboljšanju delovnih razmer, tako v proizvodnji kot v skupnih službah.

Med zaposlenimi je opaziti, da se nezaupanje ob interpretaciji rezultatov nekoliko zmanjšuje. Ločiti bi bilo treba interpretiranje rezultatov, ki so posledica razmer na trgu, in rezultatov, ki izhajajo iz odgovorov posameznikov.

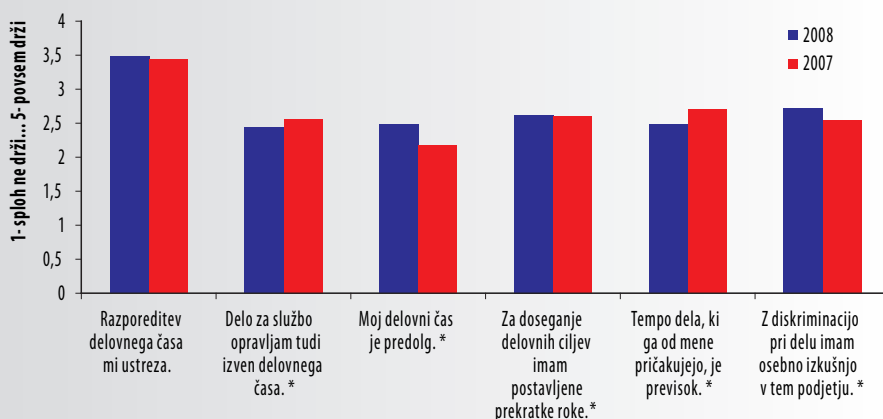

Foto: Tomo Jeseničnik

Na področju kakovosti je opazno, da se zaposleni zavedajo, da je kakovost konkurenčna kategorija, s katero smo lahko boljši od drugih. Res pa je tudi, da čeprav posamezniku delo nudi večji uspeh kot v preteklem letu, je deležen manj pohvale ali priznanja za dobro delo kot v preteklem letu. Verjetno je to smiselna tema za skupine EGO in določene oblike izobraževanja.

Po raziskavi smo se v letih 2007 in 2008 uvrstili med 101 najboljšega delodajalca, na kar smo lahko ponosni, morali pa bomo še veliko postoriti, da se bomo lahko primerjali z najboljšim v svoji kategoriji, to je Trimo Trebnje v letu 2008 oziroma Krka iz Novega mesta v letu 2007.

*Rezultate sem interpretirala
Milena Gartner - Delopst, spec. kl. psih. svet.,
Kadri Metala Ravne*

Dodatno pokojninsko zavarovanje

Skupina SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., se je med prvimi pridružila številnim drugim podjetjem, ki so svoje zaposlene kolektivno dodatno pokojninsko zavarovala preko Pokojninske družbe A, d. d., ki danes skrbi že za preko 46.000 zavarovancev najbolj uglednih slovenskih podjetij. Matična družba je uvedla dodatno pokojninsko zavarovanje (PDPZ) že leta 2001, decembra

*istega leta so se vključile hčerinske družbe **ACRONI, d. o. o., ELEKTRODEJESENICE, d. o. o., in SUZ, d. o. o., leta 2003 pa še METAL RAVNE, d. o. o., SERPA, d. o. o., in NOŽI RAVNE, d. o. o.***

Družbe iz skupine SIJ, d. d., zaposlujejo skupno 3189 sodelavcev, od tega je v PDPZ vključenih 87 % zaposlenih, katerih povprečna mesečna premija za dodatno po-

kojninsko zavarovanje znaša 43,48 evra. To izpričuje visoko stopnjo socialnega čuta delodajalca za svoje sodelavce, ki se kljub finančni krizi zaveda, da je za bolj mirno in brezskrbno jesen življenja treba privarčevati dodatna sredstva. Od leta 2001 do konca letošnjega aprila je tako skupina SIJ, d. d., zbrala za dodatne pokojnine že 8.461.383 evrov.

DRUŽBA	ZBRANA SREDSTVA V EUR*	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ŠTEVILO AKTIVNIH ZAVAROVANCEV	POVPREČNA STAROST ZAVAROVANCA
SIJ, d. d.	369.411	37	32	46,7
ACRONI, d. o. o.	4.794.509	1511	1215	46,7
ELEKTRODE JESENICE, d. o. o.	371.472	177	137	49,2
SUZ, d. o. o.	334.341	144	116	51,4
METAL RAVNE, d. o. o.	1.906.195	973	946	43,7
SERPA, d. o. o.	263.048	151	146	46,0
NOŽI RAVNE, d. o. o.	422.406	196	187	43,6

* stanje na dan 30. 04. 2009

Zaposleni v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., ki se odločijo za PDPZ, imajo možnost, da del premije prispevajo sami. To se zavarovancu izplača, saj mu davčna olajšava omogoča, da ta del premije financira iz svoje bruto plače. V primeru soudeležbe iz neto osebnega dohodka pa si z lastnim prispevkom zavarovanec zniža dohodninsko osnovo. Skupna premija lahko znaša največ 5,844 % posameznikove bruto plače oziroma v letu 2009 ne več kot 2.604,54 evra.

Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje je za zavarovanca najugodnejša oblika dolgoročnega varčevanja tudi zato, ker: del premije zanj plačuje delodajalec, sredstva imajo jamstvo, ob upokojitvi za privarčevana sredstva dobi dosmrtno rento ali pa si s tem načinom varčevanja zagotovi predčasno starostno pokojnino, ki bo še kako postala pomembna ob zviševanju starostnega pogoja za uveljavljanje pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja.

V dosedanem poslovanju je Pokojninska družba A dosegla dobre poslovne rezultate. Še posebej se je v letu splošne finančne krize izjemno izkazala njena naložbena politika, ki temelji na zunanem upravljanju več upravljavcev z garancijo donosa. V letu 2008 je bil za-

varovancem Pokojninske družbe A, d. d., pripisan pozitiven donos v višini 1,06 %, v zadnjih petih letih 25,27 %, od ustanovitve pa 54,68 % (kar znaša povprečno 6,13 % na leto). Kumulativna donosnost prvih štirih mesecev leta 2009 je znašala 0,93 %, višina zbranih sredstev pa 161.695.227 evrov.

Poslovanje Pokojninske družbe A, d. d., poleg državnih institucij nadzoruje tudi nadzorni svet, sestavljen iz predstavnikov najvišjih vodstev uspešnih slovenskih družb, med katere sodi tudi uprava družbe SIJ, d. d., ki je solastnica Pokojninske družbe A, d. d. Politiko poslovanja družbe soustvarjata tudi Komisija za pokojninski načrt in Komisija za naložbe v sestavi predstavnikov kapitala. Zato imajo sredstva, ki se zbirajo na osebnih računih zavarovancev, na kritnem skladu, ki ga upravlja Pokojninska družba A, d. d., toliko **večjo varnost.**

Pokojninska družba A, d. d., bo prve dodatne pokojnine začela izplačevati že leta 2011, ko se bo tudi prvič pokazalo, da je program PDPZ dejansko koristen. Povprečna starost zavarovancev v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., je 45,8 leta. Skupno je 382 zaposlenih zavarovanih oseb že starejših od 55 let.

Če bodo te leta 2011 izpolnile vse tri pogoje:

- dopolnjena starost 58 let,
- upokojitev po predpisih obveznega pokojninskega zavarovanja in
- vključenost v dodatno pokojninsko zavarovanje najmanj 120 mesecev,

se bodo lahko odločile za uveljavljanje pravice do dodatne starostne pokojnine. V povprečju bodo zbrale toliko sredstev, da bo zadostovalo za eno dodatno pokojnino v višini 420 evrov na leto.

Pokojninska družba A, d. d., sicer svoje zavarovance tekoče obvešča o pravicah in možnostih, ki izhajajo iz sklenjenih zavarovanj.

Partnerstvo v korist zavarovancev

*mag. Peter Filipič,
predsednik uprave
Pokojninska družba A, d. d.*

Delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu v Acroniju

V Acroniju so aprila potekale volitve zaupnika za varnost in zdravje pri delu. Izvolili smo sedem delavskih zaupnikov, ki bodo pokrivali vsak svoje področje:

- **obrat Jeklarna** – Simon DOBRAVEC, roj. 12. 4. 1981
- **obrat Vroča valjarna** – Jasmin KOVAČEVIČ, roj. 24. 5. 1966
- **obrat Hladna predelava** – Peter HUMERCA, roj. 7. 9. 1970
- **obrat Predelava debele pločevine** – Alija TURKOŠIČ, roj. 19. 5. 1953
- **Tehnične storitve in transport** – Sead Čatak, roj. 28. 12. 1955
- **Energetika in procesna avtomatika** – Elvir BURNIČ, roj. 27. 9. 1984
- **ostale službe** – Matija MARKIČ, roj. 5. 2. 1980

Na prvem sestanku v maju z na novo izvoljenimi delavskimi zaupniki za varnost in zdravje (VZD) pri delu smo se pogovorili o vseh odgovornostih, ki jih bodo imeli, ter tudi o tem, na kaj morajo biti posebej pozorni pri svojem delu. Delavski zaupniki naj bi bili tisti, ki jim delavci zaupajo in jim razkrijejo problematiko, nanašajočo se na varnost in zdravje pri delu. Zato so tudi pomoč tako strokovnim delavcem kot direktorjem obratov; z njihovim sodelovanjem bomo lažje in kakovostnejše odpravljali pomanjkljivosti pri varnosti in zdravju pri delu.

Domenili smo se, da bo vseh sedem delavskih zaupnikov enkrat na mesec vabljenih na redne sestanke VZD, kjer bomo obravnavali sprotno problematiko.

Ker pa delavskega zaupnika predvideva tudi zakonodaja, naj povzamem še njegove dolžnosti, kot so navedene v *Zakonu o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99)*.

Delavski zaupnik predvsem opozarja delodajalca na težave, povezane z varnostjo in zdravjem pri delu!

- Delavski zaupnik lahko od delodajalca zahteva sprejem primernih ukrepov za odpravo in zmanjšanje tveganj za varnost in zdravje pri delu.
- Delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu lahko zahteva inšpekcijsko nadzorstvo inšpekcije za delo, kadar meni, da delodajalec ni zagotovil varnostnih ukrepov.
- Delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu ima pravico prisostvovati inšpekcijskemu nadzorstvu drugega organa, kadar ta opravlja nadzor nad zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu.
- Delodajalec mora seznaniti delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu ter sindikate delodajalca z ugotovitvami, predlogi ali ukrepi organov nadzora.

- Če delodajalec ne odpravi nevarnosti ali ne ravna v skladu z mnenjem pooblaščenega zdravnika, lahko delavec zahteva posredovanje inšpekcije dela ter o tem obvesti delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu.

Delavec mora delodajalca pisno ali ustno preko svojih predstavnikov takoj obvestiti o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali o drugem pojavu, ki bi lahko pri delu ogrozil njegovo zdravje in varnost ali zdravje in varnost drugih delavcev.

Če delodajalec pojavov iz prejšnjega odstavka po obvestilu ne odpravi ali če je delavec mnenja, da za odpravo ugotovljenih pojavov niso bili izvedeni ustrezni varnostni ukrepi, lahko zahteva posredovanje inšpekcije dela ter o tem obvesti svet delavcev ali delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu.

Erik Stritih, dipl. var. inž., Acroni
Foto: arhiv Acronija

Skrbimo za čisto delovno okolje

Avtomatska kovačnica zaživela v novih barvah

Stroje v avtomatski kovačnici Metala Ravne (kovaški stroj, manipulatorji itd.) so v dneh, ko je primanjkovalo naročil in posledično kovanja v tem delu kovačnice, naši delavci očistili in prebarvali. Tudi to kaže na interes zaposlenih po ohranitvi strojnega parka, na željo po lepih in brezhibnih strojih, na pripravljenost v težjih trenutkih v gospodarstvu tudi malo potrpeti in opraviti stvari v proizvodnji, za katere v časih razcveta gospodarstva in prevelikega obsega naročil nikoli ni časa.

Seveda si vsi zaposleni želimo, da se vrnejo časi, ko je bilo veliko naročil, in da bo znova dovolj dela za vse, a do takrat bomo potrpeti in tovrstne aktivnosti (čiščenje in urejanje proizvodnje) nadaljevali. Skupaj bomo, zaposleni in naš strojni park, pripravljeni in urejeni pričakali nov razcvet v jeklarski industriji!

Miran Čevnik, Metal Ravne

Obisk domačih in tujih strokovnjakov s področja preoblikovanja v Kovačnici težkih odkovkov Metala Ravne

Metal Ravne že več let tesno sodeluje s Katedro za preoblikovanje materialov pri Naravoslovnotehniški fakulteti v Ljubljani. Sodelujemo pri razvoju obstoječih tehnologij izdelave kovanih polizdelkov in pri optimiranju tehnologij plastičnega preoblikovanja za naša jekla. Predvsem zadnja leta se aplikativna znanja s fakultete uspešno prenašajo v gospodarstvo, saj je področje dejavnosti katedre prav raziskovanje in optimiranje tehnološke verige, ki se začne z ulivanjem in konča s končnimi deformacijami, po potrebi pa tudi s površinsko mehansko obdelavo. Tako z uporabo novih aplikativnih raziskovalnih znanj katedre lažje obvladujemo zahteve kupcev glede kakovosti in hitro širimo prodajni program nove Kovačnice težkih odkovkov.

Ker ljubljanska katedra za preoblikovanje materialov odlično sodeluje z univerzama v Clausthalu in Leobnu, smo 4. junija uspeli na Ravne privabiti dva mednarodno priznana profesorja, tj. prof. dr. H. Palkowskega s tehniške univerze v Clausthalu in prof. dr. Bruna Buchmayrja z montanistične univerze v Leobnu, ki ju je spremljalo 20 študentov doktorskega študija na področju preoblikovanja materialov pri obeh univerzah. Ob prihodu na Ravne je zbrane strokovnjake najprej pozdravil izvršni direktor proizvodnje Alojz Buhvald, nato pa smo si v Kovačnici težkih odkovkov ogledali kovanje 42-tonskega ingota. Tu smo tudi izrabili izjemno priložnost in povprašali oba priznana profesorja za njuno mnenje o naši kovaški problematiki. Na koncu so zbrani gostje izrazili navdušenje nad zelo hitro osvojenimi ekstremnimi dimenzijami na novi 40/45 MN stiskalnici ter se poslovlili polni prijetnih vtisov.

Katedri za preoblikovanje Naravoslovnotehniške fakultete v Ljubljani se zahvaljujemo za pomoč pri organizaciji cenjenega obiska.

*Marko Ažman, univ. dipl. inž. metal. in mater.,
vodja Kovačnice težkih odkovkov*

Fotodelavnica učencev osnovnih šol: Železarna Ravne

(Od piksla do fotografske razstave kot kulturnega dogodka. Prostor dialoga – razstavišče.)

Izhajajoč iz spoznanj, da je treba umetnostni in kulturni vzgoji dati poseben in večji poudarek, v šolah načrtujemo projekt, ki bi zaobjel možnosti, da so učenci v šoli soudeleženi pri ustvarjanju zavesti o pomenu lokalne, nacionalne in evropske kulturne dediščine. Pridobijo vedenje, znanje in spoštovanje o pomenu ustvarjalnega mišljenja in izražanja. Poglobljeno se soočijo in spoznajo medij, s katerim lahko izrazijo ves svoj ustvarjalni potencial, ideje, čustva. V krizi moralnih vrednot je s kulturo in z angažiranim ukvarjanjem z umetnostjo, v našem primeru je to fotografija, dana možnost učencem, da se soočijo in najdejo možnosti ter oblikujejo vrednote, ki prese-

žejo vrednote ulice, raznovrstne manipulacije, potrošniško mentaliteto ...

Organizirali smo tri delavnice, ki bi jih lahko tudi poimenovali »Na lokaciji«. Na vse smo povabili mentorje šol z učenci, ki jih veseli fotografiranje. Zbrali smo se na šoli in najprej v uvodu predstavili tematiko posamezne delavnice in teorijo tehničnega ter umetniškega vidika fotografije in filma. Sodelovali so »učenci novinarji«, ki jih je usmerjala novinarka Dnevnika Zlatka Strgar.

Četrta delavnica se je odvijala v Železarni Ravne. V sodelovanju s Koroškim pokrajinskim muzejem OE Ravne na Koroškem smo naše vedenje o pomenu železarne in

zgodovini železarstva obogatili. S pomočjo muzejskih strokovnjakov bomo oktobra predvidoma predstavili dela učencev v razstavišču Krčilna kovačnica (Štavharia) v železarni.

(Sodelovali so učenci in mentorji iz OŠ Črna, OŠ Mežica, OŠ Prevalje, OŠ Koroški jeklarji, Gimnazije Ravne in OŠ Mislinja. Delavnico sva organizirala Stojan Brežičnik in Aljaž Banko ob pomoči Koroškega pokrajinskega muzeja OE Ravne na Koroškem, Metala Ravne in Občine Ravne na Koroškem.)

Stojan Brežičnik

Petra Miklašič, OŠ Mislinja, Mladi fotografi v železarni, 2009

Valneja Stojčič, Koroški jeklarji, Simetrija, 2009

Ines Urška Osojnik, OŠ Črna, Kompozicija, 2009

121. jeklarski pohod na Uršljo goro

V soboto, 30. maja 2009, smo začeli štiri-deseto sezono železarskih oziroma jeklarskih pohodov. Tradicija, na katero smo lahko ponosni in nas tudi zavezuje. Pohod je bil v znamenju spomina na Francija Telcerja, ki je začel s prvimi koraki na tej poti, imenovani Železarski ali Jeklarski pohodi, in jo prehodil do številke 117, ko smo bili prvič brez njegove navzočnosti na pohodu na Košenjak. Leta 2008 smo nadaljevali to pot in postavili izhodišča za sezono v letu 2009. V prejšnji številki SIJ-a smo podali načrt dela za leto, ki smo ga z vzponom na Uršljo goro tudi začeli uresničevati.

Ob osmi uri smo se zbrali na parkirišču ob Ivarčkem jezeru. Dež in megla sta se spuščala s pobočja gore in nič kaj prijazen dan se ni obetal. Prijatelji z Raven, iz Štor in Celja, z Jesenic, iz Verige, Tovila in Plamena Kropa smo se zbrali ob dogovorjeni uri. Nismo dovolili, da nam bi dež pokvaril dobro voljo. Čutil sem zadovoljstvo, da smo spet skupaj v takšnem številu in da vidim znane obraze, ki nosijo toplino prijateljstva v sebi.

Glede na vremenske razmere se je večina udeležencev podala po krajši varianti z Naravskih ledin na vrh. Štirideset pohodnikov pa je izbralo daljšo pot od Ivarčkega jezera po »Železarski poti«. To je po poti, ki jo je Franci najraje uporabljal pri obiskih (kot se je pesniško izrazil Tone) svoje prijateljice Uršlje gore. Še preden smo prišli mimo Jurčkove bajte, se je začelo vreme izboljševati. Po dobrih dveh urah smo prispeli do kapele pod vrhom Uršlje gore in uzrli gotsko cerkev sv. Uršule ter planinsko kočo. Tudi sonce se je prebilo skozi oblake in se trudilo s topljenjem na novo zapadlega snega. Skoraj zimske razmere v tem letnem času so še dodatno zaznamovale enkratnost pohoda.

Tudi zadnji pohodniki z Naravskih ledin so se nam pridružili, tako da smo povsem napolnili kočo, ki je bila kar naenkrat pre-majhna za vse. Vendar se je vreme povsem izboljšalo in je bilo tudi pred kočjo prijetno. Ob 11:30 smo se odpravili proti koči na Naravskih ledinah, kjer smo zaključili pohod. Ob zaključku smo se okrepčali z malico in posedeli na novih klopih pred kočjo. To poudarjam zato, ker so se planinci PD Ravne potrudili za pravočasno za-

menjavo dotrajanih klopi in s tem poskrbeli za udobno počutje pohodnikov.

Ob pozdravu pohodnikov smo se spomnili Francija in njegove dediščine, katere del so predvsem naši pohodi in poti, ki smo jih v teh štiridesetih letih prehodili z njim. Zavedamo se pomena začetka in preteklosti, hkrati pa prevzemamo odgovornost za sedanost in prihodnost teh pohodov, ki s svojo udeležbo znatno presegajo povprečne planinske pohode in so zato nekaj posebnega v našem prostoru. Druži nas ljubezen do sočloveka, gora in pripadnost cehu jeklarstva in predelave jekla. To nas dela posebne in hkrati pogloblja pripadnost tradiciji, začetki davnega leta 1969.

Ob zvoku dveh »frajtonaric« je čas hitro minil. Ob 15. uri se je vreme spet poslabšalo in tako pospešilo zaključek 121. pohoda. Pred nami je že 122. pohod, ki ga bodo organizirali vodniki z Jesenic in bo 20. junija 2009 na Debelo peč (nad Pokljuko). Torej ni časa za pretirano ukvarjanje z uspešno opravljenim 121. pohodom, ki je tako postal del prehojene poti, na kateri pa nas že čaka novi cilj.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem raven-skim podjetjem (Metalu Ravne, Sistemski tehniki, Petrolu Energetiki) in sindikatu SKEI za podporo pri organizaciji pohoda. Z nami so bili tudi gorski reševalci s Prevalj, s katerimi nas poleg gora povezuje tudi Franci, ki je bil njihov dolgoletni predsednik.

Od kod so prišli udeleženci	Število pohodnikov
Ravne na Koroškem	102
Jesenice	90
Štore in Celje (Žična)	49
Lesce (Veriga)	7
Ljubljana (Tovil)	6
Kropa (Plamen)	11
Gorska reševalna služba – Postaja Prevalje	6
Skupaj	271

Jože Apat,
vodja Organizacijskega odbora za pripravo jeklarskih pohodov Ravne na Koroškem

Foto: Tone Kelbl

Biseri Švice

Od 29. do 31. maja je Sindikat Neodvisnost KNSS Acroni pripravil izlet v Švico.

29. maja 2009 smo se ob 23. uri odpeljali z Jesenic. Sledila je nočna vožnja po avtocesti skozi Karavanški predor mimo Innsbrucka do Bodenskega jezera, kjer smo imeli krajši postanek za malico. Peljali smo se do Friedrichshafna, kjer smo si ogledali muzej letalstva (med drugim tudi slavnega cepelina). Od tam smo se odpeljali do kraja Schaffhausen na ogled Renskih slapov. Nadaljevali smo vožnjo do Luzerna, kjer smo se v središču mesta nastanili v zelo prijetnem hotelu. Sledili so namestitvev, ogled čudovitega mesta in večerja. Po dobrem zajtrku smo se naslednji dan peljali z ladjo po jezeru do vznožja gore Rigi Kulm (1800 m), na katero smo se povzpeli z zobato železnico,

Foto: arhiv Sindikata Neodvisnost KNSS Acroni

kar je bilo enkratno doživetje. Polni lepih vtisov smo se odpravili domov. Ustavili smo se še v Liechtensteinu, želeli pa smo si ogledati tudi skakalnico v Innsbrucku, vendar nas je prehitela tema, in jo bomo obiskali kdaj drugič. Domov smo se vrnili v zgodnjih jutranjih urah.

Izlet je bil čudovit in vsi že razmišljamo, kam se bomo odpravili prihodnje leto.

Klemen Drobič,
predsednik sindikata Neodvisnost Acroni

Ozaveščamo

Koroška v gibanju brez tobaka

V nedeljo, 31. maja 2009, je Zavod za zdravstveno varstvo Ravne v sodelovanju s številnimi organizacijami in društvi pripravil tradicionalni pohod na Uršljo goro z motom: Koroška v gibanju brez tobaka. Prireditvev je potekala na svetovni dan brez tobaka, ki so ga države članice Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) leta 1987 imenovali, da bi pritegnile globalno pozornost na tobačno epidemijo in preprečljive smrti ter bolezni, ki jih povzročajo uporaba tobaka.

Pester program je na goro kljub slabšemu vremenu privabil veliko število ljudi. Dan smo preživeli v skladu z usmeritvami svetovnega dneva brez tobaka, torej na svežem zraku, brez pasivnega kajenja, v gibanju, peš ali s kolesom. Udeleženci so si na gori lahko izmerili krvni pritisk, pljučno funkcijo in krvni

sladkor. Število meritev je bilo kar veliko, okoli 90 meritev krvnega pritiska, 83 krvnega sladkorja in 56 meritev pljučne funkcije. Reševalci so prikazali delovanje polavtomatskega defibrilatorja, tako otroci kot tudi odrasli pa smo se razgibali s pomočjo kolebnic in obročev. Koroško društvo za boj proti raku je na modelu dojk in mod predstavilo samopregledovanje in prepoznavanje ravnih obolenj, Jurij Gorjanc, dr. med., spec. kirurg, pa je predstavil varno pot v gore – zaščito pred poškodbami, prvo pomoč, opremo v nahrbtniku. Za kulturni program je poskrbel Oktet Dolič.

Letos smo za udeležence pripravili tudi nagrade: nagrado za najmlajšega in najstarejšega udeleženca ter deset simboličnih nagrad, ki so jih izžrebali med tistimi, ki so bili na tej prireditvi vsaj enkrat. Najstarejša udeleženka je bila stara 81 let, najmlajša je bila deklica, stara tri leta, obe sta prejeli nahrbtnik. Ob 11. uri je bila sveta maša, padalcem pa je letos neugodno vreme onemogočilo spust.

Zelo smo veseli, da nam je uspelo vzpostaviti tradicionalno prireditvev, kjer aktivno sodeluje tako veliko število društev in organizacij. Sodelovali so Koroška reševalna služba, Društvo diabetikov Mežiške doline, Koronarni klub Mežiške doline, Koronarni klub Mislinjske doline, Koroško društvo za osteoporozo, Koroško društvo za boj proti raku, Planinsko društvo Prevalje, Društvo koroških gorskih reševalcev, predstavniki zdravstvenovzgojnih centrov zdravstvenih domov Ravne, Slovenj Gradec in Dravograd, Regijski sprejemni center Koroške, Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije – podružnica za Koroško in društva jadralskih padalcev.

Letos je prireditvev finančno podprla Občina Ravne na Koroškem, podporo so nam nudili tudi GVO Slovenj Gradec, trgovina Direndaj Slovenj Gradec, Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu Občine Prevalje in Koroške pekarne.

Zavod za zdravstveno varstvo Ravne

Foto: arhiv Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem

Kosobrinski Špik (5. del)

Herbska resa pa zasluži res kar malo več besed, znotraj, zunaj nas razkuži, jo uporabljam spet in spet.

Ženskam priporočam z njo kopeli, če spodaj vse narobe gre, z njo rana se hitreje celi, še beli tok preteklost je.

Čaj za notranje organe, želodec, jetra in še kaj. Kdor ga pije, zaspan postane, pri omotici ga pije naj.

Imelj v pivu bolj poznamo, čaj pomirja nam srce, če težave s spancem kdaj imamo, celo migrena iz glave gre.

Poparek nam pomirja živce in lepo nam čisti kri, vitice - njegove krivce pa v solati dobre so.

Izjevka raste kar med travo. Pri kašlju res pomaga nam, je dobra za kri in glavo, za kožo jo uporabljam sam.

Jabolko je pa pol zdravja, čislano ni čisto zaman. Je vredno skoraj pol poglavja! Vemo. Podi zdravnika stran.

Jagoda je cela zdrava, ne le njen okusni sad, tista divja je res prava, za čaj jo uporabljam rad.

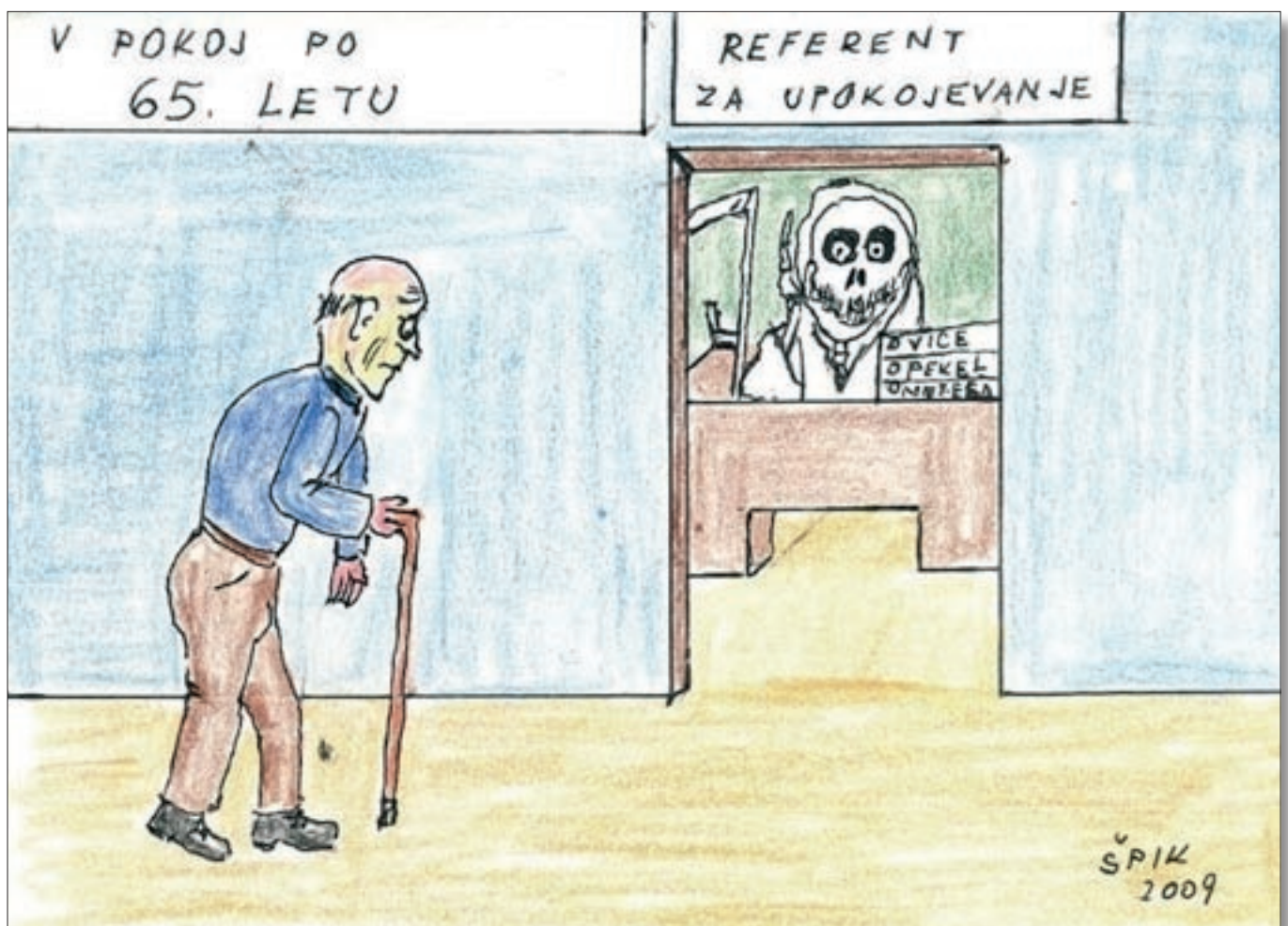
List v čajno mešanico sodi, pri izpuščajih je v pomoč, če uporabljam jo v vreli vodi, celo driski jemlje moč.

Stolčen list pomaga koži zoper izpuščaje, čire in še kaj, zdravilnost med ljudmi naj kroži in mladostno polt povrne naj!

Janež skoraj je pozabljen. Okusen, zdrav je čez in čez, je za prebavo uporabljen, če nas napenja in še kaj vmes.

Uživa naj star ga al' otrok, če je živčna duša al' srce. Pospešuje krvni nam obtok, še pri kolcanju nam dobro de.

Boter Špik

MASKA

»Mirno lahko odložite masko z obraza, gospod doktor!« je rekel pacient na operacijski mizi.
»Ni se vam treba skrivati, ker sem vas prepoznal!«

TRIKRAT

»Zakaj ste trikrat zaporedoma vlomili v isto trgovino?« je vprašal sodnik obtoženca.
»To je bilo pa takole, gospod sodnik: Prvič sem vlomil in ukradel obleko za svojo ženo, žal pa sem jo potem moral dvakrat zamenjati, ker ji ni bila všeč.«

KORAK

Milan je v bolnici obiskal prijatelja Janeza, ki ni mogel hoditi. Ko je odhajal, je vprašal medicinsko sestro:
»Čisto po pravici mi povejte! Je naredil že kakšen korak?«
»Ne, pa tudi če bi ga, on sploh ni moj tip!« je rekla sestra.

NEZADOVOLJSTVO

Sodelavca najameta sobo v poceni hotelu. Prvi se začne pritoževati:
»Obupna soba: ni gretja, ni tople vode, ni zaves ...«
Drugi se mu pridruži:
»In povrh vsega uhaja še plin.«
»Ga popolnoma razumem!«

BREZ X

»Kako se pišete?« je psihiater vprašal pacienta.
»Kovač brez X!« je ta dejal.
»Vprašal sem vas, kako se pišete!«
»Saj sem vam povedal! Kovač brez X!«
»Saj v besedi Kovač tako in tako ni nobene črke X!«
»Saj to vam ves čas govorim!« se je razburil pacient.

TEMPERAMENT

Režiser kriči na igralko:
»Več temperamental! Več temperamental! Madonca, saj ni nič življenja v tem tvojem umiranju!«

Možganski križkraž

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	NEKDANJI HRV. IN SRB. BEGUNCI PRED TURKI	SLOVENSKI KOŠARKAR (UROŠ)	PRIPRAVA ZA TOLČENJE PO MOKREM PERILU	POKRAJINA V SZ GRČJI	IZRASTEK NA GLAVI	ZDRAVNIK ZA BOLEZNI GIBAL	SMUČARSKI AVTOBUS	NEKDANJI JAPONSKI POLITIK (KAKUEI)	SIJ	SLOVENSKI ORNITOLOG (RAFAEL)	RIMSKI POZDRAV	VRSTA MENICE	UNESEK	KRATKI MADŽARSKI MOŠKI SUKNIČ	VOJAŠKA STOPNJA	ANŽE KOPITAR
LASTNOST USPELEGA									ČOLN ZA PROMET V PRISTANIŠČIH							
PREVARANTKA									LETALEC IVAN LEVAR							
ZAČETEK SLOVENSKEGA PREGOVORA																DARIN JE AMERIŠKI PEVEC
METULJ Z OČESCI NA KRILIH					OBREŽJE						GR. BOG VETROV ST. IRANSKO NOMADSKO PLEME				NOSILNI GRADBENI ELEMENT	DOSTOJANSTVENIK
SLOVENSKI PISATELJ (JANKO)				POKRAJINA	HOKEJSKA PLOŠČICA, PAK			NEKDANJI ETIOPSKI KNEZ SL. PEVKA (NUŠA)				VULKAN NA FILIPINIH ŽGUR ADELA				
REPUBLIKA V JZ AZIJI					NOVINAR BABAČIČ EMICA					NERESNICA PRISKLEDNIK				REBEKA DREMELJ MOŠKI, KI PSUJE		
TANAKA JE JAPONSKI POLITIK	TRAVNIŠKA IN MOČVIRSKA RASTLINA	SL. UMET. ZGODOVINAR (FRANCE)	UREJENOST ANGLEŠKA TOVARNA AVTOMOBIL.				DELO IN ZASLUŽEK ENEGA DNE	PISATELJICA PEROCI DOMOVINA ČAROVNICE KIRKE				KLIC, POZIV				
ZLITINA OSMIJA IN VOLFRAMA						AT. AMER. PEVEC (BOBBY) HRV. MESTO V SREMU						ZADNJI DEL LADJE	NORDIJSKI IZRAZ ZA SMUČI MIRAN ALIŠIČ			
KONEC PREGOVORA																
ITALJANSKI PISATELJ (CARLO)					TROPSKA OVIJALKA CHARLES NODIER						RAVNINA OSKAR KOGOJ					
GL. MESTO FR. DEPARTMAJA ORNE								SKEPSA						KANTAVTOR SMOLAR		
KRZNAJSKA PRIPRAVA								OTOK V ALEUTIH						MADŽARSKA FEVDALNA DRUŽINA		